

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Šarkan na roky 2023- 2028 je nový strategický dokument. Predchádzal mu *Program rozvoja obce Šarkan na roky 2015-2020*, schválený uznesením č. 5 bod A/písm. e zo dňa 15.12.2015 z 5.-teho zasadnutia obecného zastupiteľstva. Ide o strategický dokument, ktorý zahŕňa základné informácie a predpoklady rozvoja spojené s obcou. Dokument bol spracovaný pre zabezpečenie napredovania činností obce. Poskytuje vylepšený prehľad o riešenom území, jeho systematickom prístupe k využívaniu komparatívnych výhod z titulu miestnych daností a potrieb, ako aj s ohľadom na využitie možností poskytovaných vo sfére čerpania nenávratných finančných prostriedkov v programovom období 2021-2027 zo zdrojov, ktoré sú súčasťou Operačného programu Slovensko, Plánu obnovy, ďalej čerpania dotácií a iných zdrojov na realizáciu spoločne stanovených cieľov. Odhalením aktuálnej situácie obce sa vytvára priestor pre zamedzenie potencionálnych nevýhod a nápravu nedostatkov, resp. zabezpečenie vhodných životných podmienok pre miestne obyvateľstvo.

Dokument obsahuje *analytickú časť*, ktorá hodnotí a analyzuje súčasný stav územia, či už demografickú a technickú infraštruktúru, finančnú a hospodársku situáciu, alebo silné a slabé stránky územia, prípadne príležitosti a ohrozenia pre jeho vývoj. Obsah vypovedá aj o *stratégii* obce, t.j. určuje ciele a priority rozvoja. Opatrenia, aktivity, postupy inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia a finančnej realizácie vytýčených zámerov dotvárajú *programovú, realizačnú a finančnú časť* dokumentu.

K spracovaniu aktualizácie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce viedli a pri spracovaní sa riadilo:

- Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.,
- Metodika tvorby a implementácie PHRSR regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart rozvoja (2020),
- Zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- rozvojovými zámermi obcí zachytených v strategických dokumentoch organizácií, ktorých je obec Šarkan členom,

- regionálnymi a národnými rozvojovými stratégiami,
- rozhodnutím vedenia samosprávy,
- potreba aktualizácie dokumentu *Program rozvoja obce Šarkan na roky 2015-2020*.

Ako sa uvádza, PHRSR obce Šarkan je nový dokument spracovaný na základe konkrétnej metodiky. V porovnaní s predchádzajúcim Programom rozvoja obce (2015-2020) je súčasný dokument vypracovaný podľa v súčasnosti platnej metodiky z roku 2020. Vzhľadom na to, že niektoré formuláre z tejto metodiky si vyžadujú obširnejšie informačné zázemie na doplnenie, ale obec Šarkan nimi nedisponuje (z titulu veľkosti a zabezpečenia – technické, sociálne a i.), preto tieto formuláre v dokumente nie sú zahrnuté, alebo sú čiastočne prepracované podľa vlastnej potreby a uváženia – nestrácajú charakter a ťažisko veci. V PHRSR obce Šarkan sú zakomponované všetky najpodstatnejšie a najzákladnejšie údaje tak, aby vedeli poslúžiť nielen riešenej samospráve, ale aj vyšším úradným, administratívnym celkom pre ich strategické dokumenty a rozvoj zabezpečený „zdola“.

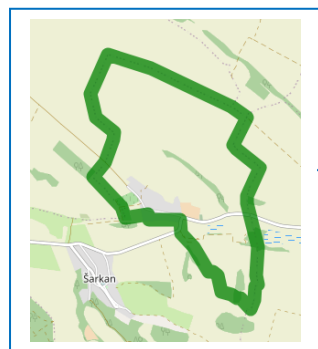

A. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ

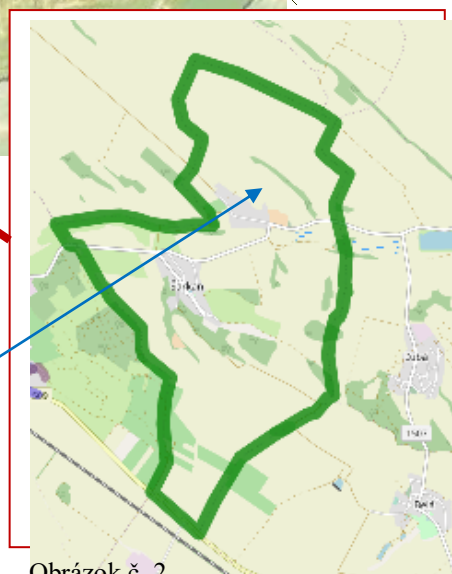
A.1 Identifikácia obce Šarkan

Obec Šarkan, spolu s časťou Diva, sa nachádza v Podunajskej nížine v juhovýchodnej časti pohronskej pahorkatiny na západnom výbežku Belianskych kopcov. Administratívne spadá pod Nitriansky kraj, okres Nové Zámky.

Obrázok č. 1
Priestorové umiestnenie obce Šarkan
v rámci Slovenskej republiky

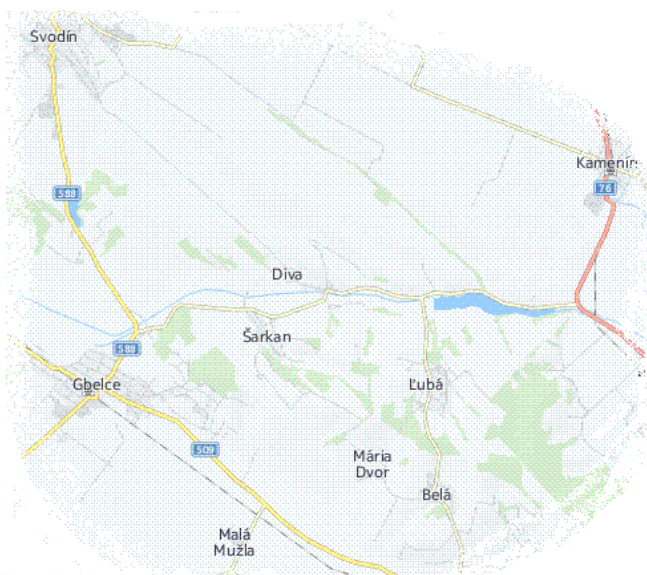

Obrázok č. 3
Katastrálne vymedzenie
časti Diva

Obrázok č. 2
Katastrálne územie obce Šarkan

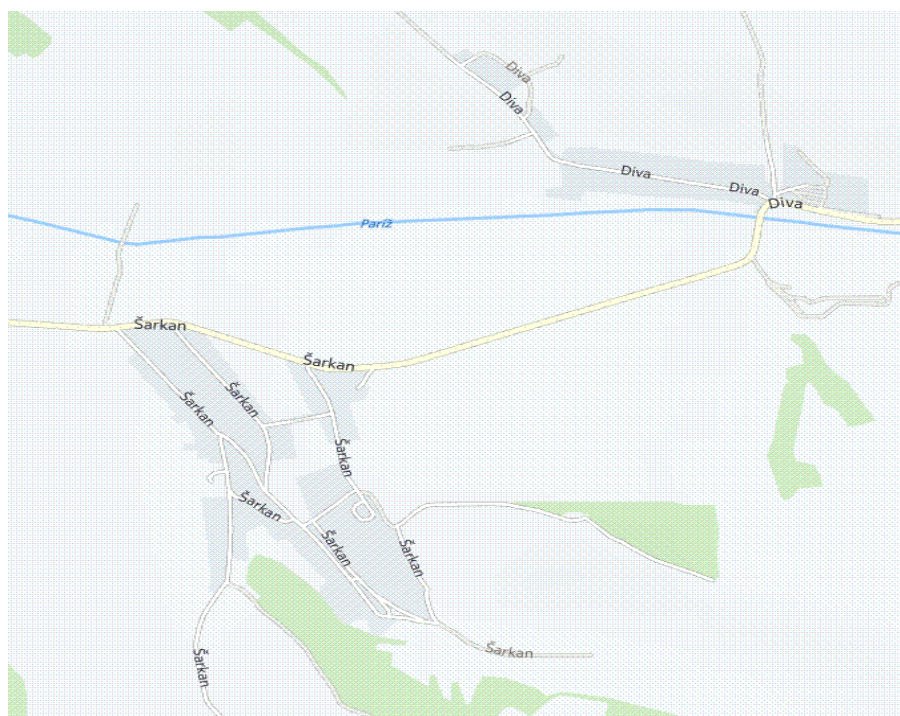
Od okresného mesta je vzdialená na 37 km juhovýchodne a severozápadne od Štúrova 17,5 km. Rozprestiera sa na rozlohe 13,63 km² s počtom obyvateľstva 388 (31.12.2022). Hustota obyvateľstva je tak 28 obyv./km². Nadmorská výška tu dosahuje 150 m n. m. Obklopujú ju najbližšie susedné obce – Gbelce, Ľubá, Kamenín, Bruty a Svodín.

Obrázok č. 4
Priblíženie obce Šarkan, časti Diva a jej okolia v rámci mapky

Obec Šarkan vyvíja členstvo v Dvory a okolie – združení obcí, a tým spadá do tejto mikroregionálnej oblasti. Členom je aj v Miestnej akčnej skupine – Dvory a okolie, v Združení obcí – Južný región, v Euroregióne Ister Granum a v Združení miest a obcí Slovenska.

Obec Šarkan vznikla spojením obce Šarkan a **Diva** v roku 1976. Z celkového jej počtu obyvateľstva v Dive žije 22 %. Vzdialenosť medzi nimi sú dva kilometre. V Dive nájst' budovu obecného úradu, požiarnu zbrojnicu, dom smútku a zvonicu.

Obrázok č. 5
Územná členitosť obce Šarkan a Divy

A.1.1 Historický vývoj

Archeologické nálezy z osídlenia obce siahajú do obdobia neolitu, ale najmä do staršej a mladšej doby bronzovej, z ktorej pochádzajú nálezy čačianskej kultúry.

Obec sa spomína prvý krát pod menom Šarkan v roku **1247**. V roku 1920 sa už eviduje ako Šarkan. K obci patrí aj obec Diva. V prvej písomnej zmienke sa píše, že kráľ Belo IV. daroval obec šľachticovi bechendovi. Od tohto obdobia až do 20. storočia si ju privlastnili niekoľké rodiny. V 13. storočí v nej patrili majetky aj Hunt-Poznanovcom, Pilišovcom, Vécseyovcom. Z 15. až 16. storočia je známa zemepánska rodina Kapyovcov, v 17. storočí tu vlastnila pozemky rodina Pálffyovcov, Czeryovcov a Keglevichovcov. V čase tureckých nájazdov bola obec zničená. V 18. storočí bola obec v panstve rodiny Gyulayovcov, v 19. storočí Kollerovcov, Bartókovcov a Balducziovcov. Ako vlastníka v obci v 20. storočí sa spomína rodina Boronkayovcov.

Po druhej svetovej vojne sa v dedine pomaly prinavracal život. V rokoch 1938-1945 bola obec začlenená do horthyovského Maďarska.

A.1.2 Kultúrne pamiatky a zaujímavosti

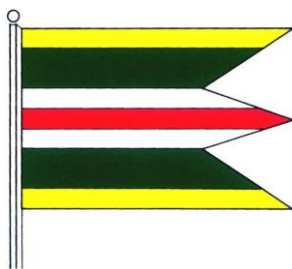
Šarkan napriek tomu, že je malou obcou, obohacujú ju jedinečné kultúrne pamiatky. Nachádza sa tu **unikátny kamenný múr** okolo **kaštieľa-kúrie** z 19. storočia, ktorý je jediný svojho druhu v Európe. Medzi sakrálne pamiatky patrí **rímskokatolícky kostol** postavený v klasickej štýle. Kostol pochádza z roku 1810 a k jeho oprave pristúpili v roku 1947. Na cintoríne nájsť neskorobarokovú **sochu Piety** s krížom z 2. polovice 18. storočia, ktorá je evidovaná ako nehnuteľná kultúrna pamiatka.

A.1.3 Obecné symboly

Erb obce Šarkan tvorí motív šarkana – draka, doplnený o motív hrozna, ktorý upozorňuje na poľnohospodárske a najmä vinohradnícke tradície v obci.

Vlajka obce pozostáva zo siedmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej, zelenej, bielej, červenej, bielej, zelenej a žltej. Pomer strán je 2:3 a je ukončená tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce Šarkan je okrúhla, s celkovým priemerom 35 mm. Uprostred pečate je obecný symbol a kruhový nápis OBEC ŠARKAN.

A.2 Ex-post hodnotenie a dosiahnuté výsledky

Hodnotenie ex-post sa vzťahuje na celé obdobie od schválenia PRO obce Šarkan z roku 2015 až po spracovanie súčasného PHRSR Šarkan, s osobitným dôrazom na konečné výsledky s cieľom zabezpečiť vstupy pre budúce intervencie.

Ide o dodatočne vykonanú analýzu plánovaných a reálne uskutočnených projektov a aktivít za spomínané obdobie.

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PRO z roku 2015 a ďalších projektov tabuľka č. 1

Opatrenie	Cieľ	Termín realizácie		Nákladovosť v EUR	
		plán	skutočnosť	plán	skutočnosť
1.2 Technická infraštruktúra a občianska vybavenosť	1.2.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – výmena strechy (rekonštrukcia soc. zar.)	2015-2016	2018	98 000,-	110 708,40
		-	2022	-	7 093,01
	1.2.2 Rekonštrukcia domu smútku	2015-2018	2023	15 000,-	10 435,64
	1.2.5 Vybudovanie širokopásmového internetu	2015-2017	2022	150 000,-	15 000,-
	1.2.6. Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2015-2018	2018	200 000,-	30 156,-
	1.2.8. Budovanie, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	2015-2018	2018 2019 2020	15 000,-	1 920,- 2 350,- 3 420,-
2.1 Kultúra a šport	2.1.1 Podpora a vytváranie voľnočasových aktivít	2015-2018	2018	7 500,-	2 700,-
			2019		4 600,-
			2020		1 200,-
			2021		2 600,-
			2022		3 200,-

3.2 Ochrana a zveľa- d'ovanie zelene	3.2.1 Výsadba zelene	priebežne	2022	2 000,-	10 380,-
Projekty mimo Akčný plán 2015-2020					
Osadenie trvalého dopravného značenia		-	2018	-	3937,32
Výmena stolov a stoličiek v kultúrnej sále obecného úradu		-	2018	-	3202,00

Podrobnejší rozpis tabuľky Ex post:

Cieľ 1.2.1 – V decembri 2018 obec zrealizovala výmenu strechy na Obecnom úrade za pomoci *Enviromentálneho fondu*. Z celkových nákladov obec prispela s čiastkou 5 536,40 EUR. V roku 2022 obec vyčlenila finančné prostriedky na rekonštrukciu sociálnych priestorov nachádzajúcich sa v budove Obecného úradu.

Cieľ 1.2.2 – V júni 2023 sa podarilo zrekonštruovať dom smútku i vďaka dotácii získanej v rámci *MAS Dvory a okolie* a *Pôdohospodárskej platobnej agentúry*. Vlastný podiel obce predstavoval 1 361,17 EUR.

Cieľ 1.2.5 – Projekt s názvom „Wifi pre Teba“ čiastočne podporil zámer obce pre budovanie a zavedenie internetu. Okrem vlastných zdrojov obce vo výške 750,- EUR na projekt boli použité aj prostriedky získané v rámci dotácie od Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Cieľ 1.2.6 – Predmetný zámer obec uskutočnila výlučne z vlastných prostriedkov v júni 2018.

Cieľ 1.2.8 – V rámci tohto cieľa obec riešila rekonštrukciu miestnych komunikácií výlučne z vlastných prostriedkov. Konala tak v júli 2018, v novembri 2019 a v decembri 2020.

Cieľ 2.1.1 – Kultúra a šport dostalo veľkú pozornosť zo strany obce. V roku 2018 uskutočnila 3 podujatia, všetky s vlastným financovaním. V roku 2019 realizovala 3 podujatia, pričom *Nitriansky samosprávny kraj* z celkovej výšky nákladov prispela so sumou 1 200,- EUR. V ostatných rokoch boli akcie financované výlučne z prostriedkov obce, a to v roku 2020 1 akcia, v roku 2021 3 akcie a v roku 2022 ďalšie 3 akcie.

Cieľ 3.2.1 – Zveľad'ovanie životného prostredia sa podarilo obci vykonať za pomoci dotácie od *Slovenskej agentúry životného prostredia*, a to bez vyčlenenia vlastných zdrojov.

Projekty mimo Akčný plán 2015-2020 realizovala obec z vlastných prostriedkov z titulu vzniku neplánovaných potrieb.

A.3 Socioekonomická analýza

A.3.1 Vývoj počtu obyvateľov

Obec Šarkan je jedna z najmenších obcí s obyvateľstvom v počte 369. Od roku 1991 dochádza k poklesu v stave počtu obyvateľov až po rok 2005, kedy nastáva zvrát a zvyšuje sa demografický potenciál až do roku 2016. V ďalšom roku bolo obyvateľov o málo menej.

Stav sa kolísal s nárastom znovu v roku 2019 a koncom roka 2021 došlo k výraznejšiemu opakovanému poklesu oproti predchádzajúcemu roku.

Vývoj počtu obyvateľov

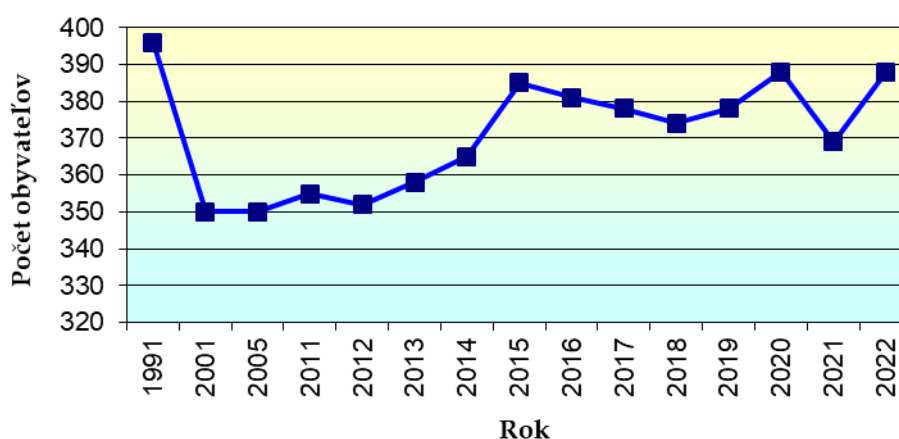
tabuľka č. 2

Rok	1991	2001	2011	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet obyv.	396	350	355	378	374	378	388	369	388
+/-	-	-46	+5	+23	-4	+4	+10	-19	+19

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ Šarkan

Graf č. 2

Vývoj počtu obyvateľov v obci Šarkan

A.3.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Zloženie obyvateľstva podľa vekových kategórií za rok 2021 vypovedá o prevyšujúcom indexe starnutia. Deti a mládež do veku 14 rokov predstavuje vyše 15 % z celkového počtu obyvateľov za rok 2021. Najviac osôb je v produktívnom veku, takmer v rovnakom pomere oboch pohlaví, a to 109 mužov a 16 žien. Pri porovnaní údajov z roku 2013 vidieť výraznú zmenu v poklese osôb v produktívnom veku a výraznom náraste osôb v poproduktívnom veku. V oboch prípadoch ide približne o 10 percentné rozdiely.

Veková štruktúra obyvateľstva (2013, 2021)

tabuľka č. 3

Veková kategória	Osoby		v %	
	2013	2021	2013	2021
Predproduktívny vek (0-14)	63	56	16,76	15,18
Produktívny vek	256	215	68,08	58,26
- ženy (15-54)	131	106	34,84	28,72
- muži (15-59)	125	109	33,24	29,54
Poproduktívny vek (55+ ženy, 60+ muži)	57	98	15,16	26,56

Zdroj: ŠÚ SR

A.3.3 Národnostná a náboženská štruktúra

Obec Šarkan sa nachádza na juhozápadnej časti Slovenska, blízko pri hraniciach s Maďarskou republikou. Aj táto skutočnosť poukazuje na početnejšie obyvateľstvo s maďarskou národnosťou.

Národnostná štruktúra

tabuľka č. 4

Rok	Národnosť v %			
	Slovenská	Maďarská	Rómska	Česká
1991	5,30	94,44	0,00	0,25
2001	10,57	85,71	0,86	0,00
2011	15,85	72,13	0,54	0,00
2021	35,04	61,46	-	-

Zdroj: ŠÚ SR

Síce prevláda národnosť maďarská, ale ak sledujeme a porovnávame údaje vykázané v rokoch uvádzaných v tabuľke č. 4, po každom desaťročí dochádza k poklesu počtu osôb s touto národnosťou a zvyšujúcim sa percentom ľudí s národnosťou slovenskou. Medzi obyvateľov sa prisťahovali po čase aj občania s rómskou národnosťou, ktorá v roku 2011 predstavovala 0,54 % z celkového počtu.

V absolútnych hodnotách za rok 2021 uviedlo za svoj materinský jazyk slovenský 129, (v roku 2011 to bolo 50 osôb), maďarský jazyk 226 (v roku 2011 to bolo 270 osôb), írskej národnosti bola jedna osoba a ostatné zostalo nezistené.

Náboženská štruktúra

tabuľka č. 5

Rok	Náboženstvo v %		
	Rímskokatolícke	Evanjelické	Bez vyznania
1991	79,55	0,25	9,34
2001	86,57	0,00	5,14
2011	75,14	0,00	5,19
2021	77,09	0,27	15,9

Zdroj: ŠÚ SR

Ak sa rozoberá demografický potenciál, zisťuje sa aj náboženská štruktúra. Väčšina ľudí sa prihlasuje k rímskokatolíckej viere, ktorých bolo v roku 2021 vyše 77 %. V roku 2011 oproti ostatným sledovaním obdobiam, bol tohto vierovyznania najmenší počet osôb. Dôvodom bol záujem ľudí aj v ďalších vierach. Za rok 2021 to boli gréckokatolícka (4 osoby), reformovaná kresťanská (7 osôb) a kresťanské zbory (2 osoby). V tomto roku boli u 12 osôb nezistené údaje.

Demografickú štruktúru obce ovplyvňuje aj **prírodný prírastok** či **úbytok** obyvateľov. V rokoch 2020 a 2021 prevyšoval počet zomretých nad počtom narodených (2020 = - 2; 2021 = - 3). V rokoch 2018 a 2019 víťazil prírodný prírastok (2018 = + 4; 2019 = + 2).

Rozobrať možno aj **sobáše** a **rozvody**. Tieto boli v roku 2021 každá po jednej udalosti. V rokoch 2019 a 2020 boli po dvoch sobášoch a rozvody sa nekonali.

A.3.4 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Celková zamestnanosť po sezónnom očistení sa oproti predchádzajúcemu štvrťroku zvýšila o 1,1 % a dosiahla 2.579.300 osôb na Slovensku (dec. 2021). Na porovnanie, v roku 2014 bolo 2,36 milióna pracujúcich. Rozhodujúci vplyv na zmeny v zamestnanosti v rokoch 2020 a 2021 mala pandemická situácia. V Nitrianskom kraji sa počet ekonomicky aktívnych obyvateľov ku koncu roka 2021 pohyboval na úrovni vyše 344 tisíc.

		Ukazovatele ekonomického potenciálu				tabuľka č. 6
		Ek. aktívne	Pracujúci	UoZ	Muži	Ženy
2001	Počet osôb	151	85	53	22	31
	% z celk. počtu	43,14	24,29	15,14	6,29	8,85
2011	Počet osôb	159	97	54	-	-
	% z celk. počtu	43,44	26,50	14,75	-	-
2021	Počet osôb	142	131	10	2	8
	% z celk. počtu	38,28	35,31	2,71	0,54	2,17

Zdroj: ŠÚ SR – SODB 2001, 2011 a 2021, UPSVaR, vlastné prepočty

Štatistické ukazovatele zistili v roku 2021 za obec Šarkan, že počet ekonomicky aktívnych osôb bolo 142. Pracujúcich sa evidovalo 131 ľudí a nezamestnaných 10. V roku 2021 bolo 10 UoZ, čo predstavovalo 2,71 % z celkového počtu obyvateľov žijúcich v obci.

Z tabuľky č. 8 možno vyčítať, že stav ekonomickej aktivity v roku 2021 bol oproti ďalším sledovaným rokom najpriateľnejší, keďže výrazne vzrástol počet pracujúcich a takisto výrazne poklesol počet UoZ. Skupinu ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Šarkan tvorilo 123 pracujúcich, 8 pracujúcich dôchodcov, 2 osoby na rodičovskej dovolenke a ostatní boli nezamestnaní.

Slovensko dlhodobo patrí medzi krajiny Európskej únie s najvyššou mierou nezamestnanosti. Postupne dochádzalo k poklesu počtu nezamestnaných. V marci 2022 bolo podľa Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v rámci SR bez práce 6,67 % (apríl 2015 11,68%). V tomto období sa na úrovni Nitrianskeho kraja vykázala miera evidovanej nezamestnanosti 4,65 % (apríl 2015 10,61 %) a na úrovni okresu Nové Zámky 5,43 % (apríl 2015 9,95 %). V obci Šarkan sa počet uchádzačov o zamestnanie tiež výrazne znížil z 36 osôb (2015) na 7 osôb (august 2022).

Vývoj počtu UoZ v období od 2015 do 31.08.2022

tabuľka č. 7

Rok	UoZ		Ženy		Muži	
	Počet osôb	Index	Počet osôb	Index	Počet osôb	Index
2015	36	-	26	-	10	-
2016	25	69,44	18	69,23	7	70,00
2017	12	48,00	7	38,88	5	71,42
2018	5	41,66	3	42,85	2	40,00
2019	4	80,00	2	66,66	2	100,00
2020	7	175,00	4	200,00	3	150,00
2021	10	142,85	8	200,00	2	66,66
2022	8	80,00	5	62,50	3	150,00
máj 2023	13	162,50	9	180,00	4	133,33

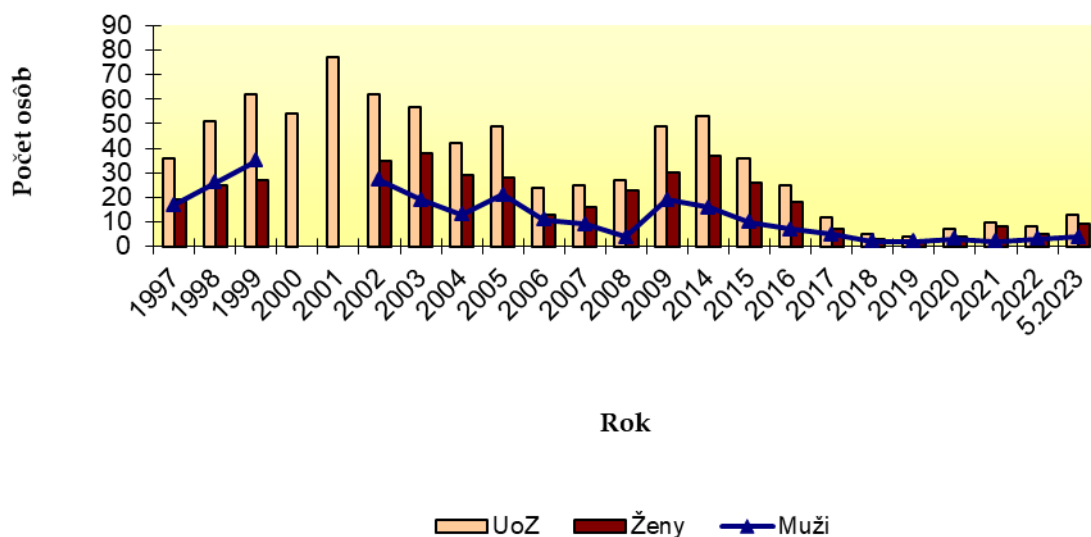
Zdroj: ÚPSVaR Nové Zámky, vlastné prepočty

Podľa evidencie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch boli stavy uchádzačov o zamestnanie za obec Šarkan v zložení, ako to je vykázané v tabuľke č. 9.

Najvyššie počty sa zaznamenali v období rokov 1999 až 2002. Po tomto období sa počet uchádzačov o zamestnanie mierne znižoval až do roku 2009, kedy došlo k nárastu tejto skupiny ľudí až o 81,48 % oproti predchádzajúcemu obdobiu. Najmenej UoZ bolo v roku 2007, kedy predstavovali 7,04 % z celkového počtu obyvateľstva. V rámci tejto cieľovej skupiny boli viac nezamestnanosťou postihnuté ženy. Postupne sa do roku 2015 zaznamenával rast UoZ a od tohto roku po august 2022 nastali skôr ďalšie poklesy za tento ukazovateľ. Úplne najnižšie hodnoty v stave UoZ sa vykazujú za rok 2019, a to v počte 4 UoZ, v rovnakom zastúpení oboch pohlaví.

Graf č. 3

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie

Zaujímavým javom je hodnota indexu za roky 2008/2009, a to v počte UoZ mužov, kedy táto vyskočila o vyše štvornásobok. K takýmto javom môže dôjsť práve pri obci, ktorá má málo obyvateľov, lebo ak sledujeme reálne hodnoty, počet nezamestnaných mužov vzrástol o 15, čo v podstate tak veľkým číslom oproti skutočnostiam na inej obecnej, až vyššej úrovni je takmer nezjavný.

Pri porovnaní pohlavia, takmer zakaždým prevyšovali v skupine UoZ ženy. V auguste 2022 túto skupinu tvorili už len ženy, t.j. medzi UoZ nebol ani jeden muž.

V prílohe č. 6 uvádzame ďalšie údaje o stave UoZ, a to podľa veku, podľa dĺžky evidencie a podľa rodinného stavu.

V auguste 2022 bolo celkom 7 UoZ v obci Šarkan, čo je veľmi prijateľná hodnota v ekonomicko-hospodárskom živote obce. Vo veku medzi 45 až 49 rokov boli 4 osoby ako UoZ, predstavujú najvyššie percentuálne zastúpenie. Ďalšie 2 osoby boli vo veku vyššom ako 50 rokov a jedna osoba vo vekovom rozmedzí 25 až 29 rokov.

Dĺžka evidencie je dôležitý faktor na trhu práce. Viac ako 2 roky boli bez zamestnania a v rade UoZ 4 osoby.

Novinkou je sledovanie UoZ podľa rodinného stavu. Najviac osôb zo sledovanej skupiny boli ženatí/vydaté, a to v počte 5 osôb. Dve osoby boli slobodné.

Z uvedených vieme usúdiť rozmanitosť v stave jednotlivých ukazovateľov. Podstata je však na tom, že počet UoZ nie je kritický ani za obec Šarkan, ani na vyšších úrovniach.

A.3.5 Podnikateľská sféra

Slobodné podnikanie a voľná súťaž, to sú fakty na ktorých sa zakladá trhovú ekonomiku. Podnikanie a podnikateľská sféra si vyžadujú podporu, vytváranie možností na jej skvalitňovanie a všeobecne povedané správne fungovanie ekonomiky daného územia.

V obci Šarkan, resp. v časti Diva koncom roka 2021 vyvíjala podnikateľskú činnosť 7 právnických osôb (PO) a bolo registrovaných 46 podnikajúcich fyzických osôb (FO) a živnostníkov. Od roku 2015 (3 PO) po súčasnosť najviac PO bolo v rokoch 2019 a 2020, a to 13 PO. FO a živnostníkov bolo najviac práve v roku 2021, ich počet postupne rástol od roku 2015 (5 FO).

Spomenieme z nich niektoré:

- ❑ **Amiria, s.r.o.** - Zásielkový predaj a predaj cez internet.
- ❑ **D.T.L. Transport & Services s.r.o.** - Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby a i.
- ❑ **J STAV s.r.o.** - Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) a i.
- ❑ **RITCHI s.r.o.** - Ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkou pohostinských činností a i.
- ❑ **SCHMIDT BAU s.r.o.** - Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)

- ❑ **Turbo 16 s.r.o.** - Informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly; Prípravné práce k realizácii stavby a i.
- ❑ **VITALITY s.r.o.** - Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) a i.

A.3.6 Bývanie

Obec Šarkan obývali ľudia už v období neolitu. Časom, ako sa menili dejiny a s nimi aj kultúra, začali sa stavať novodobé budovy a obytné zóny.

V roku 1991 bolo na území obce 172 domov, z toho trvalo obývaných 151. O desať rokov neskôr počet domov zostal nezmenený, ale trvalo obývaných bolo už len 127. Do roku 2009 niekoľko domov už zbúrali, alebo podľahli sile prírody a v tomto období sa evidovalo 159 domov. Z nich trvalo obývaných bolo 137, t.j. 22 domov bolo bez stálych obyvateľov. V roku 2011 sa zaznamenalo zníženie v počte obývaných domov. Na rok 2021 sa údaje v počte domov navýšili na 179, z toho trvalo obývaných bolo 129. Budovy predstavujúce rozdiel sa využívajú na verejné účely (obecný úrad a pod.), alebo sú neobývané a pod.

Domový fond

tabuľka č. 8

Rok	Počet domov	Trvalo obývané	Rozdiel
1991	172	151	21
2001	172	127	45
2009	159	137	22
2011	131	118	13
2021	179	129	50

Zdroj: ŠÚ SR, OcÚ Šarkan

A.3.7 Školstvo, zdravotníctvo, sociálne a občianske služby

Mládež do 14 rokov je v počte 56. Z dôvodu malého počtu obyvateľov a nízkeho rozpočtu obce mládež navštevuje školské zariadenia v okolitých obciach, hlavne v Gbelciach. Zdravotné služby sú najbližšie tiež v obci Gbelce. V Šarkane tieto zariadenia nie sú založené, lebo by nebolo rentabilné fungovanie a bola by vysoká prevádzková záťažnosť. Podobne je tomu i v oblasti sociálnych služieb, i keď sociálna pomoc na úrovni obce vyplývajú z kompetencií, resp. príslušných zákonov, je síce táto zabezpečená pre dané cieľové skupiny osôb.

Spomedzi občianskych služieb miestnemu obyvateľstvu, ako i návštevníkom sú prístupné: potraviny, pohostinstvo, reštauračné služby a ubytovanie, pre záujemcov a milovníkov literatúry je zriadená knižnica a pre športové vyžitie futbalové ihrisko. Pošta má najbližšiu pobočku v Gbelciach. Cintoríny sú dve, jedna v obci Šarkan a jedna v pričlenenej obci Diva.

A.3.8 Kultúrno-spoločenský a športový život

Bez ohľadu na to, že sa jedná o menší počet obyvateľstva žijúci na území obce Šarkan, je postarané o kultúrne a športové vyžitie. Pravidelne sa usporadúvajú stretnutia pri slávnostných príležitostiach, ako sú jubileá, Deň detí, Mikuláš, posedenie s dôchodcami a pod. Hody sú tradičná vidiecka atrakcia, ktorá sa usporadúva raz ročne. Okrem kolotočov hlavne pre mládež sa v tomto období schádzajú aj predajcovia a vytvárajú menší „blší“ trh.

Jedinečný kaštieľ v Šarkane bol postavený už v roku 1827 rodinou Kollerovcov. Dlhé roky však opustený chátral. Neskôr sa spoločnosť, prevádzkujúca hotel, pustila do kompletnej rekonštrukcie kaštieľa a jeho unikátneho plotu, ktorý je jediný v celej Európe

Miestni kaštieľ poznajú pod názvami Kúria Rennerovcov či Šarkanský kaštieľ. Ešte veľkolepejší ako samotný kaštieľ je plot, ktorý sa tiahne po východnej strane. Je zdobený okrúhlymi vežami, ktoré robia vzhľad kaštieľa ešte romantickejším. V roku 2011 kúpila ruinu kaštieľa spoločnosť MORUS KALMAY VINOHRADNÍCTVO VINÁRSTVO, s.r.o. (so sídlom v Ružomberku) ktorá kaštieľ zrekonštruovala, zväčšila a pod názvom **Hotel Château Šarkan** v roku 2014 spustila do prevádzky. V obci sú takto zabezpečené reštauračné a ubytovacie služby. Oživuje to kultúrno-spoločenský život v obci a čiastočne vytvára priestor pre propagáciu nielen hotela, ale aj obce.

V rámci športu sa uprednostňuje futbal, na ktoré slúži futbalové ihrisko. Pre mládež bola v blízkej minulosti vybudované detské ihrisko v centre obce. Iné športové zariadenia a priestory sa v obci nenachádzajú.

Z civilnej sféry okrem *Zväzu poľovníkov* v obci pôsobí *Občianske združenie Šarkan – Sárkány Polgári Társulás*, ktoré bolo zaregistrované dňa 16.2.2022 a jeho prioritou je

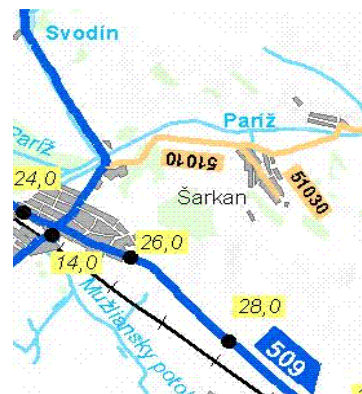
aktívne sa podieľať na rozvoji obce.

A.4 Územno-technická analýza

A.4.1 Cestná sieť a dopravné napojenie

Obcou Šarkan prechádzajú cesty III. triedy, a to 51010, ktorá pramení pri ceste II/508 pri Gbelciach, pokračuje cez obec Šarkan a končí na ceste I/76. Cesta III/51030 je súčasťou obce a napája sa na cestu III/51010.

Celková dĺžka miestnych ciest je 5 km, z toho 1 km štátna cesta. Chodníky sú vybudované väčšinou popri zastavaných priestoroch obytných domov v celkovej dĺžke 6 km.

K tomu, aby sa obyvateľstvo mohlo dostať do okolitých až vzdialenejších miest, je zabezpečená hromadná autobusová doprava. Obcou premáva linka 404440 Štúrovo-Mužľá-Lubá-Gbelce-Bruty/Veľké Ludince so zastávkami v Šarkane a vo Svodíne.

Železničná doprava je najbližšie v susednej obci Gbelce so zastávkou vlakov osobnej dopravy vzdialenej na 5 kilometrov.

Ostatná doprava okrem osobnej a cyklodopravy tu nenachádza opodstatnenie.

A.4.2 Inžinierske siete

Zásobovanie elektrickou energiou, plynom, vodou je už neodmysliteľná súčasť každodenného života obyvateľstva. Na verejný vodovod o dĺžke 6 km je napojených 130 domácností. Približná ročná spotreba vody je 10 tisíc m³. Plynofikácia obce je tiež zabezpečená. Prípojky, zakončenia regulátormi plynu a plynometry má zaobstaraných 170 domácností. Plynovod je celkovej dĺžky 7,2 km. Ročná spotreba plynu sa pohybuje okolo hodnoty 300 tisíc m³. Kanalizácia je problémová záležitosť, keďže zdroje na jej vybudovanie nie sú.

A.4.3 Ostatné

Veľkosť obce, hlavne ak sledujeme počet obyvateľov ju obývajúcich, vypovedá o tom, že ide o malú obec v prípade Šarkanu a časti Diva. Z tohto dôvodu sa niektoré časti technickej infraštruktúry a služieb nevyužívajú. Telekomunikačný systém tu tiež čiastočne zlyháva. Telefónne stanice sa naďalej používajú v približne v 50-tich domácnostiach. Mobilná sieť je síce slabá, ale miestami funguje.

Rozhlasový a televízny signál problémom nie je. Káblová televízia, ako ani iný druh medializácie (obecné noviny a pod.) sa nepoužíva.

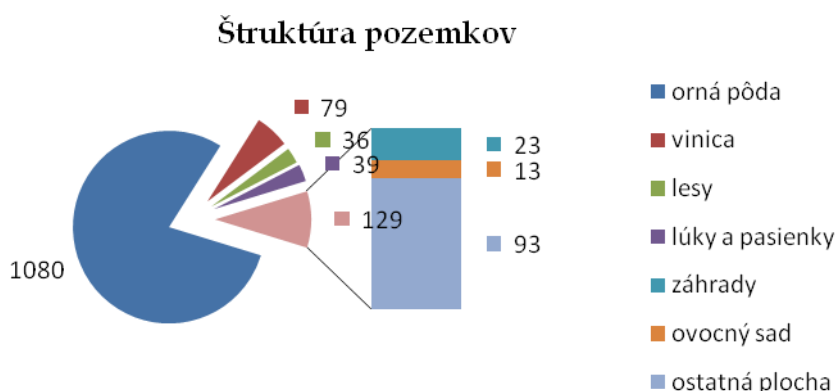
Pokrytie informačno-komunikačnou sieťou – internetom je vyhovujúce.

A.5 Prírodno-enviromentálna analýza

A.5.1 Prírodný potenciál

Z hľadiska klímy patrí toto územie do teplej oblasti. Priemerná ročná teplota je 10 °C. Priemerná teplota v mesiaci január je –1 až –4 °C, v júli 18 až 20 °C. Počet letných dní v roku s teplotou vzduchu nad 25 °C je 50 až 70.

Graf č. 1

Ročný úhrn zrážok je v rozmedzí 350-600 mm, v ojedinelých prípadoch až 800 mm. Ročný chod zrážok je nerovnomerný. Počet snehových dní so snehovou prikrývkou viac ako 1 cm je 39.

Väčšia časť chotára leží na močaristej nive potoka Paríž, ale aj na vyšších sprašových terasách rieky Hron. Sú tu hnedozemné, černozemné, lužné a močiarne pôdy.

Poľnohospodársku pôdu tvorí orná pôda v rozlohe 1 080 ha, vinica 79 ha, lesy 36 ha, lúky a pasienky 39 ha, záhrady 23 ha, ovocný sad 13 ha a ostatná plocha 93 ha.

A.5.2 Odpadové hospodárstvo

Komunálne odpady sú odpady z domácností vznikajúce na území obce pri rôznej činnosti osôb. Odpady sú najčastejšie z „kuchyne“, zo záhrad a zelených verejných priestranstiev a ďalšie odpady. Obec Šarkan spolupracuje s firmou Brantner, s.r.o. pre vykonanie zberu a odvoz komunálneho odpadu na skládku odpadov TKO Kolta a skládku

Ekoreal Nána. Interval vyprázdnovania nádob je jeden krát za dva týždne, pričom separované zložky podľa druhu odpadu nasledovne: mesačne plasty a sklo, štvrťročne papier, dva krát ročne textil, a jeden krát ročne elektrické zariadenia a pneumatika. Priebežne sa separuje aj sklo.

Komunálny odpad

tabuľka č. 9

Rok	Množstvo KO v t	Využívaný KO v t	Zneškodňovaný KO v t
2004	50,7	0	50,7
2005	58,1	1,84	56,2
2006	67,1	2,5	64,5
2007	63,3	14,1	48,5
2008	59,1	8,9	50,2
2014	73,64	8,04	65,6

Zdroj: ŠÚ SR

Úroveň vytriedenia odpadu

tabuľka č. 10

Názov odpadu	Množstvo odpadu v kg/rok		
	2020	2021	2022
Papier a lepenka	1 150	1 070	740
Sklo	1 550	2 680	2 700
VKM	91	155	83
Obaly z kovu	148	248	107
Šatstvo	-	400	-
Vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórové uhľovodíky	-	200	-
Batérie a akumulátory	-	314	170
Vyradené elektrické a elektronické zariadenia	-	1 640	-
Plasty	1 700	3 131	1 950
Meď, bronz, mosadz	-	290	630
Zmiešané kovy	-	-	28
Hliník	-	339	375
Železo a oceľ	1 130	10 948	23 838
BRO	6 800	7 330	8 250
Iné BRO	6 790	5 680	5 290
Zmesový KO	68 530	71 450	73 000
Vyprodukované odpady spolu	87 890	105 875	117 161

V sledovaných rokoch obec pristúpila v rámci odpadového hospodárstva na funkčný triediaci postup, na čo si miestne obyvateľstvo zvyklo. Z údajov vyplýva každým rokom narastajúce množstvo odpadu. Kým v roku 2004 bola úroveň odpadu cca 50 t za rok, po takmer dvadsiatich rokoch sa tento údaj zvýšil na 150 %.

I keď sa zaviedol systém triedenia, zmesový komunálny odpad má naďalej najväčší podiel v skupine odpadov.

Zámerom obce je vybudovať zberný dvor, ale jeho realizácia nie je pre obec jednoduchou záležitosťou vzhľadom na veľkosť obce a disponibilné zdroje. Výhodnejšie by bolo riešenie problémov odpadového hospodárstva za spolupráce s inými obcami, alebo riešenie na mikroregionálnej úrovni. Pre zberný dvor je vyčlenené územie parcely č. 117/2 v rámci intravilánu a vo vlastníctve obce. Na kompostovisko by určili parcelu č. 994/20 alebo 167, či 569.

A.6 Inštitucionálno-organizačná analýza

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok, v rámci ktorého združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Jej základnou úlohou pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obec Šarkan využíva právo združovať sa s inými obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu. K obci Šarkan je pričlenená obec Diva.

Orgánmi obce sú zo zákona **obecné zastupiteľstvo** a **starosta**. Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov. Obec Šarkan má **piatich poslancov**. Zasadnutia sa uskutočňujú zvyčajne raz za tri mesiace. V prípade potreby sa zvoláva aj mimoriadne zasadnutie. Starosta je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce, v administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Je predstaviteľom a najvyšším výkonným orgánom obce.

Výkonným orgánom starostu a zastupiteľstva je **obecný úrad**. Nakoľko obec Šarkan obýva málo obyvateľov a patrí k malým obciam, na Obecnom úrade sú úkony prerozdelené medzi jednu administratívnu pracovnú silu a pani starostku. Obširnosť kompetencií a prác na úrovni samospráv si vyžiadalo i zriadenie funkcie **zástupcu starostu**. Kontrolu podľa potrieb vykonáva **hlavný kontrolór**. Upratovanie a pravidelnú čistotu vo verejných budovách vykonáva upratovačka a na verejných priestranstvách vykonávajú pracovníci na aktívnej činnosti.

Obecný úrad má zriadené dve komisie, a to **Komisiu na ochranu verejného záujmu** a **Komisiu verejného poriadku** - Každá pozostáva z troch členov.

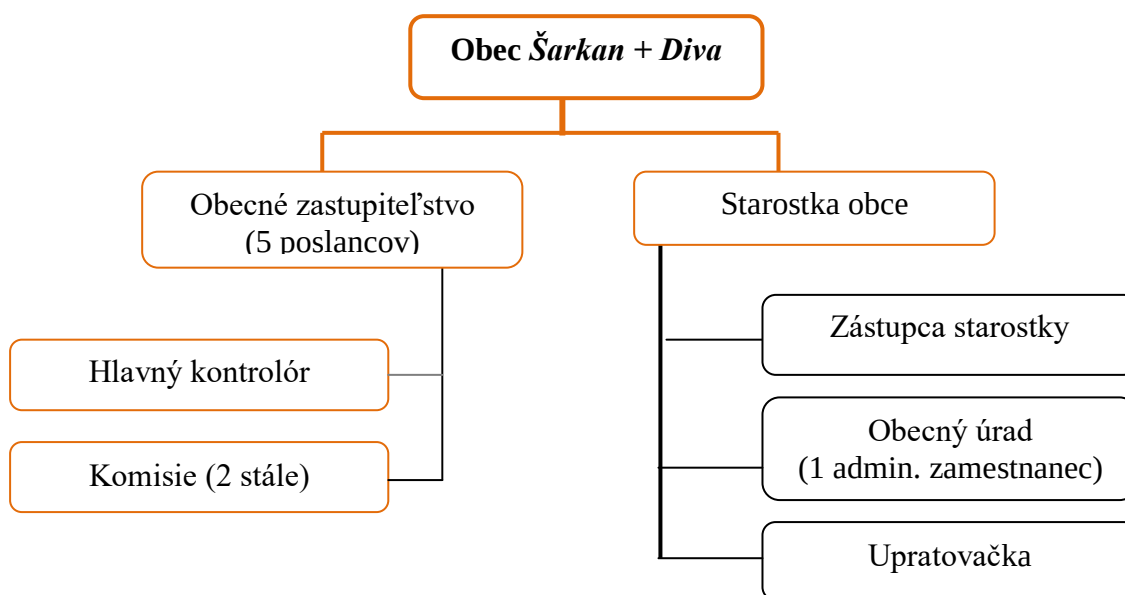
Spomínané orgány, resp. osoby zastupujúce funkcie na úrovni samosprávy – obecného úradu, spoločne a pravidelne, a to aspoň raz ročne, pristúpia k monitorovaniu PHRSR Šarkan, aby zistili nakoľko sa darí naplňovať stanovené zámery. V prípade potreby rozhodnú o prijatí opatrení na úpravu, zmenu a doplnenie PHRSR Šarkan, v znení jeho najpodstatnejších častí, predurčujúcich rozvoj obce a dodržanie už naplánovaných činností na realizáciu vytýčených cieľov.

Plná zodpovednosť za vyššie uvedené realizačné a inštitucionálne zabezpečenie má na starosti starostka obce Šarkan.

Organizačná štruktúra obce Šarkan

Schéma č. 1

Na účely výkonu niektorých svojich práv a kompetencií sa obec môže i účelovo združovať s inými subjektmi i obcami v záujme dosiahnutia spoločného prospechu.

Obec Šarkan využíva služby **Spoločnej úradovne stavebnej agendy a životného prostredia** sídliacej v Štúrove pre potreby konaní v oblasti originálnej kompetencie a preneseného výkonu štátnej správy na úseku územného plánovania a stavebného poriadku v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov; oblasti preneseného výkonu štátnej správy na úseku dopravy a pozemných komunikáciách v súlade so zákonom č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách; oblasti preneseného výkonu štátnej správy na úseku ochrany zložiek životného prostredia.

Obec je členom v niekoľkých ďalších právnych subjektoch, ako napr. *Združenie miest a obcí Slovenska*, *Združenie obcí – Južný región*, *Dvory a okolie – združenie obcí* a *Miestna akčná skupina Dvory a okolie* (LEADER).

Združenie miest a obcí Slovenska tvoria i regionálne ZMOS, ako napr. *Regionálne združenie miest a obcí novozámockej, štúrovskej a šurianskej oblasti*, ktorého členom je i obec Šarkan od roku 1990.

Združenie obcí – Južný región je záujmovým združením právnických osôb, ktoré vzniklo dňa 10.12.2003. Jeho sídlo je v Štúrove. Združenie má 24 členov (23 obcí a mesto Štúrovo). Obec Šarkan je jeho členom od založenia, t.j. roku 2003.

Dvory a okolie – združenie obcí je záujmové združenie mikroregiónu a je otvoreným, dobrovoľným, nezávislým, nepolitickým združením obcí, založeným v súlade s ust. § 20b a nasl. zák. číslo 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Združenie vzniklo 6.3.2003 združením obcí Dvory nad Žitavou, Rúbaň, Dubník, Pribeta a Svätý Peter. Obec Šarkan je jeho členom od roku 2003.

Miestna akčná skupina Dvory a okolie ako občianske združenie je mimovládne, nepolitické, nezávislé združenie fyzických a právnických osôb, ktoré zabezpečuje svoju činnosť napĺňaním cieľov a predmetu v celistvom území. Združenie vzniklo registráciou na MV SR dňa 20.7.2012 a sídli v Dvoroch nad Žitavou. MAS je výsledkom iniciatívy LEADER. Akronym LEADER znamená Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale („Spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka.“). Je to jedna zo štyroch iniciatív Európskej únie, ktorý sa od roku 1991 uplatňuje vo viacerých štátoch EÚ. Obec Šarkan je súčasťou tejto skupiny od počiatku jej založenia.

A.7 Identifikácia výziev, limitov a problémov

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	- zvýšenie vedomia a záujmu miestneho obyvateľstva o veci verejné, - hľadať a nachádzať možnosti a prostriedky podpory na realizáciu cieľov a zámerov obce (financie, odborná sila, poradenstvo a i.), - zlepšovať a udržať kvalitné životné podmienky pre obyvateľov obce bez rozdielu, - podporovať a pomáhať odídencom, t.j. Ukrajincom dočasne obývajúcich obec a i.
	Územno-technické	- modernizácia, rekonštrukcia a obnova občianskej a technickej vybavenosti obce, - príprava a aktualizácia projektových i strategických dokumentov obce, - rozšírenie a výstavba vodovodnej siete v časti Diva, - doriešenie obecnej kanalizácie, - vďaka prítomnosti Hotelu Chetau Šarkan podporovať spoluprácu s jeho zástupcami a spoločne rozvíjať oblasť cestovného ruchu,
	Prírodno-enviromentálne	- zabezpečenie odvodňovacích kanálov a ich pravidelná údržba, - využitie kompetencií na úrovni odpadového hospodárstva: • osвета a výchova obyvateľstva v oblasti nakladania s odpadmi – triedenie a zhodnocovanie BRO, • vytvorenie a zabezpečenie obecného zberného dvora, - priebežná starostlivosť a zvelaďovanie verejnej zelene,

	Kultúrne	- zachovanie a ochrana kultúrnych pamiatok, - zachovanie a pestovanie kultúrnych tradícií a zvyklostí, - šírenie kultúry spoločnou činnosťou na úrovni vyšších celkov (mikroregión, kraj, medzinárodná úroveň a i.)
	Inštitucionálno-organizačné	- priebežná komunikácia, monitoring činností a spolupráca zástupcov obecného úradu, obecného zastupiteľstva, miestnych organizácií a subjektov v rámci združení a partnerstiev, - udržanie vzťahov s externými odborníkmi slúžiacich v oblasti podpory, pomoci, konzultácií, spracovania a tvorby pre zabezpečenie rozvoja obce podľa potrieb, záujmov a možností,
Limity a problémy	Socioekonomické	- dochádzka za sociálnymi a zdravotnými službami, - zvýšená energetická a finančná náročnosť pre poskytovanie a prevádzku služieb a zabezpečenie miestnej infraštruktúry, - neovplyvniteľné politické situácie na národnej i medzinárodnej úrovni vplývajúce na chod verejnej správy a obyvateľstvo (pandemická situácia, inflácia, energetická náročnosť a i.)
	Územno-technické	- opotrebované miestne komunikácie a potreba obnovy a budovania, - verejná budova si žiada zateplenie – zvýšiť energetickú účinnosť znížením energetickej náročnosti využitím i alternatívnych spôsobov, - pre zabezpečenie pravidelného monitoringu a ochrany ľudí a majetku je žiaduce zaviesť kamerový systém, - dlhodobá chýbajúca vodovodná sieť v časti obce, - potreba budovania obecnej kanalizácie a prípojok,
	Prírodno-enviromentálne	- energetická a finančná náročnosť údržby verejnej zelene, - potreba riešenia zberného miesta na odpad, t.j. zberného dvora a zberu, ukladania a spracovania BRO,
	Kultúrne	- potreba navýšenia finančných zdrojov pre uchovanie a zatriktívnenie života v obci, a to organizovaním akcií a podujatí lákajúcich záujemcov,
	Inštitucionálno-organizačné	- energetická vyčerpanosť a administratívna záťažnosť ľudských zdrojov na úrovni OcÚ pre výkon všetkých kompetencií a potrieb samosprávy, - zvyšujúce sa povinnosti a prechody kompetencií na samosprávy, - limitované finančné zdroje, - vysoká náročnosť sústreďovania sa na viacero oblastí a riešenie existujúcich a novovzniknutých

	problémov v nich (medziľudské vzťahy, enviromentálna oblasť, ekonomicko-hospodárska oblasť, sociálne veci a i.), - rýchlo sa meniace zákony a legislatívne rámce týkajúce sa samospráv a potreba flexibilných reakcií, - potreba externých ľudských zdrojov pre dosahovanie zámerov obce, resp. sa žiada vysoké finančné krytie na ich služby,
--	--

A.8 SWOT analýza

Nasledovná tabuľka poukazuje na silné a slabé stránky obce, ako aj možné stavy ohrozenia, resp. príležitosti na eliminovanie negatívnych faktorov, na riešenie a rozvoj jednotlivých oblastí a politik v rámci kompetencie obce.

Hospodárska politika	
Silné stránky	Slabé stránky
- výhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu - čiastočne oddelené územie obce od rušného prostredia (nie sú dopravné kolapsy, frekventované zóny a pod.) - nabehnutá podnikateľská činnosť miestneho obyvateľa v oblasti vidieckeho a agroturistického dvora priťahuje návštevníkov - existujúce moderne zrekonštruované zariadenia CR s kvalitnými ubytovacími a stravovacími kapacitami, voľno-relaxačnými možnosťami	- malá obec – nízky rozpočet - neľahký proces pri žiadaní nenávratných finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ a regionálnych zdrojov, resp. problém vykrytia podielu z vlastných zdrojov, hlavne pri väčších projektoch - navýšenie spolufinancovania projektov podporovaných v rámci EU zdrojov – samosprávam sa zvyšuje podiel z 5 % na 8 % - slabá mobilná sieť - slabšie dopravné napojenie - nevyhovujúci technický stav miestnych komunikácií - potreba dobudovania dlhodobo chýbajúcej časti verejného vodovodu (Diva) - doriešenie odvodňovacích kanálov - chýba kamerový systém na zabezpečenie bezpečnosti ľudí i majetku - nízke spoločné využitie potenciálu členských obcí v Dvory a okolie – združenie obcí pre rozvoj CR
Príležitosti	Ohrozenia
- členstvom v mikroregióne a Južnom regióne vzniká priestor na čiastočné riešenie niektorých problémových oblastí	- legislatíva týkajúca sa verejnej správy a jej kompetencií - nedostatok finančných prostriedkov na

(odpadové hospodárstvo, technická infraštruktúra a i.) - spolupráca s obcami a výmena skúseností, aj na medzinárodnej úrovni - rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu, možnosť spolupráce s existujúcimi zariadeniami CR v obci - podpora širokopásmového prístupu a infraštruktúry - rozšírenie dátového a informačného zázemia na internetovej stránke obce (elektronizácia verejnej správy) - dopravné napojenie na najbližšie obce v rámci budovania cyklotrasy	rozvoj priorít a cieľov obce, a tým nízka úroveň uspokojenia životných potrieb miestneho obyvateľstva - zvyšovanie administratívnej zaťaženia verejnej správy - energetická náročnosť fungovania samosprávy - inflácia a nerovnomerný pomer rastu spotrebiteľských cien a príjmov obyvateľstva
Sociálna politika	
Silné stránky	Slabé stránky
- obec s malým počtom obyvateľov - môže byť pozitívnym stavom z dôvodu flexibilnejšieho a rýchlejšieho prístupu - kultúrne zaujímavosti a prírodné danosti – vidiecky charakter - členstvo v združeníach obcí, v MAS, v Južnom regióne, Ister-Granum a i. - dobrý prehľad o miestnom obyvateľstve - záujem o vidiecke prostredie z pohľadu bývania - existencia futbalového ihriska a novovytvoreného detského parku - riešenie sociálnej politiky v rámci publikácie „Adresár poskytovateľov sociálnych služieb v okrese NZ-KN-Šaľa“	- vysoký index starnutia - absencia mimovládnych organizácií, resp. subjektov tretieho sektoru - nerozvinutá sociálna starostlivosť na úrovni zabezpečenia opatrovateľských služieb a terénnej sociálnej starostlivosti - dochádzka za zdravotnými službami do okolitých obcí a miest
Príležitosti	Ohrozenia
- členstvom v mikroregióne Dvory a okolie, MAS a Južnom regióne vzniká priestor na čiastočné riešenie niektorých problémových oblastí (spoločné kultúrne podujatia, rekonštrukcia a budovanie športových zariadení) - využitie zariadení CR v obci na kultúrno-spoločenské a voľno-časové akcie - zvýšenie kapacity opatrovateľskej služby - pretrvávajúca spolupráca s najbližšími obcami v smere využitia zdravotníckych zariadení a služieb - rozšírenie a aktualizácia knižného fondu obecnej knižnice	- záujem a prístup jednotlivcov - pretrvávajúci stav odchodu do práce a do predškolských a školských zariadení - nedostatočná kapacita obce (časová a fyzická náročnosť) v častejšom usporiadaní pravidelných kultúrnych a športových programov - nedostatok financií na štátom garantovanú zdravotnú starostlivosť - presun kompetencií v sociálnej oblasti zo štátu na samosprávu bez krytia financovania

Enviromentálna politika	
Silné stránky	Slabé stránky
- prevýchova a zavedené zvyklosti obyvateľov v procese triedenia odpadov - pravidelná starostlivosť o trávnaté časti a verejnú zeleň - obec neohrozuje povodňové stavy - spolupracou s okolitými obcami vznikajú možnosti na zníženie jednotkových nákladov pre zber KO	- obec sa nachádza na relatívne malom území bez väčších prírodných zaujímavostí - nie je doriešená kanalizácia obce - nevyužitá príležitosť pre zhodnotenie biologického odpadu, ktoré existujúcimi kompostoviskami v členských obciach dané sú - potreba vlastného obecného zberného dvora - potreba odvodňovacích kanálov – pravidelná údržba a i.
Príležitosti	Ohrozenia
- pravidelná údržba verejnej zelene a riešenie estetického vzhľadu v centre obce - zvyšovanie povedomia obyvateľstva o ochranu životného prostredia - získanie nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ a národného dotačného systému na zlepšenie kvality životného prostredia (osвета, odpadové hospodárstvo, ochrana ovzdušia a i.) - vytvoriť spoločnú koncepciu pre zhodnotenie BRO v rámci partnerstiev - založenie zberného dvora a kompostoviska - spojenie programov a služieb – služby agroturizmu v obci s prírodnými zaujímavosťami v okolitých obciach (Parížske močiare, archeologický nález „rondela“ Svodín, vinohradníctvo a pod.)	- zvyšovanie nákladov na likvidáciu odpadov - problematické riešenie kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu (reálne za spolupráce s bližšou obcou, alebo viacerých obcí) - trvalá spolupráca subjektov pre zvýšenie povedomia o miestnych danostiach širokej verejnosti - každoročne sa zvyšujúce množstvo odpadov

Po uskutočnení analýzy obce a zisteniach v rámci SWOT sa navrhuje **strategický prístup** pre obec nasledovne:

- keďže obec Šarkan je obec s malým počtom obyvateľov a menších územných rozmerov, určite je pre ňu výhodné zotrvať v partnerstvách, ktoré dlhodobo už vyvíja,
- spoločnou energiou a spoločnými záujmami menšie obce dosahujú efektívnejší rozvoj, ale aj všeobecnú existenciu a fungovanie (spoločné verejné obstarávanie na služby spojené s fungovaním samospráv – odpadové hospodárstvo, poistenie majetku obce a i., prinášajú nižšie jednotkové náklady a pod.),
- orientovanie sa na priority, ktoré zabezpečujú každodenný život obyvateľstva (bývanie a miestna technická infraštruktúra), t.j. rekonštruovať, modernizovať a budovať tie časti infraštruktúry, ktoré sú najviac opotrebované, alebo v obci chýbajú a pod.
- priebežne riešiť kultúrno-spoločenský život obyvateľov pre zachovanie jednoty a spokojnosti spoločného nažívania,

- priebežne sa starať o životné prostredie v rámci riešenia odpadového hospodárstva a zveľaďovania verejnej zelene a i.

B. ROZVOJOVÁ STRATÉGIA

Strategická časť PHRSR Šarkan nadväzuje na predchádzajúce kapitoly, t.j. udáva logický smer vychádzajúci z predbežnej komplexnej analýzy nielen obce ako takej, ale aj zistení na báze Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja a ďalších relevantných, opodstatnených dokumentov.

B.1 Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Ak sa určuje hierarchia, určuje sa určitá postupnosť. U strategických cieľov je táto tvorená prvotnou víziou, ktorá je podporená ďalšími tromi prioritnými oblasťami. Od oblastí sa pokračuje cez globálne ciele k špecifickým cieľom, stanovujúcim už konkrétne, tematické zámery, vyúsťujúce v konkrétne projekty a aktivity.

Hierarchia strategických cieľov obce Šarkan

tabuľka č. 11

Vízia	„Obec Šarkan si zachová charakter vidieckeho prostredia poskytujúci pokojné zázemie pre každodenný harmonický život obyvateľov. Vďaka agroturistickým danostiam poskytuje perspektívu na ďalší rozvoj a využite týchto daností v prospech zveľaďovania kvality života na úrovni životného prostredia, kultúry, športu, ako aj obnovu komunálnej infraštruktúry a ekonomickej istoty – napriek svojej veľkosti.“		
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Enviromentálna
Globálne ciele	1. Využiť potenciál obce, modernizovať a rekonštruovať technickú infraštruktúru, zvýšiť ekonomickú stabilitu a možnosti všestranného rozvoja.	2. Zachovať vhodné podmienky pre kvalitný život, pravidelné kultúrne a voľno-časové využitie.	3. Eliminovať negatívne vplyvy na životné prostredie zhodnotením čo najväčšieho množstva vytváraného odpadu a osvetou ľudí.
Špecifické ciele	1.1 Technická infraštruktúra a občianska vybavenosť	2.1 Kultúra a šport 2.2 Partnerská spolupráca	3.1 Odpadové hospodárstvo 3.2 Ochrana ŽP a zveľaďovanie zelene

Vízia

Obec Šarkan predstupuje takou víziou, ktorá jednak podporuje, jednak vychádza z **vízie na úrovni krajiny - Slovenska**, definovanej takto:

„Slovensko je krajina úspešných udržateľne sa rozvíjajúcich regiónov, ktorá poskytuje kvalitné a bezpečné prostredie pre zdravý a plnohodnotný život všetkých obyvateľov.“

Vízia NSK je zas „Otvorený, kooperujúci a prosperujúci kraj aktívne využívajúci špecifický potenciál pre zabezpečenie kvality života svojich obyvateľov a udržateľný rozvoj regionálnej ekonomiky.

Vízia regionálneho rozvoja Slovenska bola: „Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.“

Uvedené sa spomína v aktualizovanej verzii Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR ako dlhodobá vízia podpory regionálneho rozvoja.

Globálne ciele

Program rozvoja obce predpokladá zistenie východiskových situácií daného subjektu a stanovenie takých cieľov a strategických zámerov, ktoré prispievajú k rozvoju daného územia.

V obci Šarkan je hlavným cieľom uspokojiť základné požiadavky miestneho obyvateľstva, zachovať vidiecky charakter, eliminovať nežiadúce negatívne vplyvy rôznych faktorov a vyriešiť najzávažnejšie problémové oblasti podľa najvýhodnejšieho reálneho a racionálneho uváženia.

Špecifické ciele

Pri konkretizovaní cieľov sa vychádzalo z aktuálnej situácie obce a stavov zistených v jednotlivých oblastiach spadajúcich pod kompetencie obce. Podstatné boli vyslovené potreby obyvateľov v znení spoločných záujmov na úrovni riešeného územia, t.j. obce Šarkan spolu s časťou Diva.

Počas spracovania PHRSR obce Šarkan sa brali na vedomie potreby verejnosti. Zástupcovia a zodpovední riadiaci tím určili stanoviská a výsledné rozhodnutia i v smere vízie a cieľov do budúcnosti. Tieto sa kategorizovali do troch nosných oblastí, a to hospodárskej, sociálnej a environmentálnej. Podporným a východiskovým javom, ktorý sa použil pri definovaní predmetu tejto kapitoly, boli i skutočnosti zistené v rámci SWOT analýzy a do úvahy sa brali aj skutočnosti a danosti v rámci regionálneho územného začlenenia.

Uvádzané špecifické ciele sú zároveň v podstate opatreniami obce.

B.2 Štruktúra priorít a cieľov

Stratégia integruje do jedného celku hlavné ciele, politiku a aktivity činnosti. V nasledovných riadkoch rozoberáme jednotlivé opatrenia a určujeme konkrétne projekty pre stanovené prioritné oblasti.

Prehľad opatrení a projektov podľa oblastí

tabuľka č. 12

Opatrenie	Projekt/Cieľ	Prioritná oblasť
1.1 Technická infraštruktúra a občianska vybavenosť	1.1.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu	Hospodárska
	1.1.2 Rekonštrukcia domu smútku v časti diva	
	1.1.3 Rekonštrukcia polyfunkčného domu	
	1.1.4 Budovanie kanalizácie	
	1.1.5 Vybudovanie širokopásmového internetu	
	1.1.6 Budovanie verejného vodovodu v časti obce Šarkan časť Diva	
	1.1.7 Budovanie, kamerového monitorovacieho systému	
	1.1.8 Budovanie, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	
	1.1.9 Vybudovanie parkoviska vedľa cintorína v Šarkane	
	1.1.10 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice v Dive	
	1.1.11 Rekonštrukcia autobusových zastávok	
	1.1.12 Rekonštrukcia mostov na potok vo vlastníctve obce	
2.1 Kultúra a šport	2.1.1 Podpora a vytváranie voľnočasových aktivít	Sociálna
	2.1.2 Vybudovanie cyklotrasy	
	2.1.3 Rekonštrukcia verejného javiska	
	2.1.4 Rekonštrukcia, modernizácia detského ihriska v Šarkane	
2.2 Partnerská spolupráca	2.2.1 Udržanie a rozvíjanie existujúcich vzťahov v rámci členstiev a partnerstiev	Sociálna
	2.2.2 Vytváranie spoločných koncepcií, programov a stratégií na mikroregionálnej a regionálnej úrovni a ich realizácia	
3.1 Odpadové hospodárstvo	3.1.1 Budovanie zberného dvora	Enviromentálna
	3.1.2 Účasť na zhodnocovaní biologického odpadu v rámci spolupráce s inými obcami	
	3.1.3 Osveta obyvateľstva	
3.2 Ochrana a zveľadovanie zelene	3.2.1 Výsadba zelene	
	3.2.2 Vybudovanie jarkov na odvádzanie dažďovej vody	

B.3 Popis strategických a špecifických cieľov / Akčný plán

Prehľadnejší postup pre vecné, finančné a časové vymedzenie harmonogramu realizácie jednotlivých opatrení a projektov zabezpečuje akčný plán. Pre obec Šarkan je zostavený akčný plán s výhľadom na najbližšie obdobie rokov 2023 – 2028 a tvorí prílohu č. 4.

Zodpovednosť za jednotlivé opatrenia berie na seba vedenie samosprávy v zložení, starostky obce, zástupcov obecného zastupiteľstva a členov komisie. Obec Šarkan patrí medzi malé obce, preto nemožno povinnosti prerozdeliť na viaceré subjekty, než ktoré samosprávu reprezentujú a zastupujú.

V tabuľke nižšie sa rozvádza popis jednotlivých cieľov/projektov.

Popis špecifických cieľov (projektov) pre prioritnú oblasť hospodársku

1.1 Technická infraštruktúra a občianska vybavenosť	
1.1.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu	Budova sa žiada zatepliť a dať novú fasádu.. Z hľadiska energetickej účinnosti bude vhodné meniť energetické zdroje v rámci budovy. Interiér je pravidelne užívaný a opotrebovávajú sa podlaha, steny a zariadenia v ňom. Uvedené sa plánuje obnoviť, modernizovať.
1.1.2 Rekonštrukcia domu smútku v časti Diva	Dom smútku si žiada tiež obnovu a opravu. Zabezpečiť jej rekonštrukciu sa darí etapovite.
1.1.3 Rekonštrukcia polyfunkčného domu	Polyfunkčný dom je v užívaní a časom sa opotrebovávajú. Energetické úspory a funkčnosť sa chce dosiahnuť výmenou energetických zdrojov podľa možností. Meniť sa plánujú aj okná a dvere.
1.1.4 Budovanie kanalizácie	Odvádzanie splaškov a odpadových nánosov sa plánuje cez obecnú kanalizáciu. Uvedený projekt má byť realizovaný v partnerstve a za podpory NSK.
1.1.5 Vybudovanie širokopásmového internetu	Internet je v obci riešený čiastočne. Obec spadá do územia so slabým signálom a preto je potreba posilniť funkčnosť i kapacitu s možnosťou napojenia domácností.
1.1.6 Budovanie verejného vodovodu v časti obce Šarkan časť Diva	V časti Diva dlhodobo chýba verejný vodovod. Projekt sa má realizovať za účasti a partnerstva ďalších obcí a v rámci integrovaných územných investícií NSK.
1.1.7 Budovanie, kamerového monitorovacieho systému	Bezpečnosť obyvateľstva a majetku je prioritou obce. K uvedenému sa žiada zaobstaranie vhodného kamerového vybavenia s príslušenstvom s umiestnením na verejných priestoroch.
1.1.8 Budovanie, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov	Cesty a chodníky dlhodobo chátrajú a sú denne využívané. Ich obnova, rekonštrukcia a budovanie nových častí je veľmi potrebné k vytvoreniu bezpečného prevozu a prechodu užívateľov.

1.1.9 Vybudovanie parkoviska vedľa cintorína v Šarkane	Cintorín ako pietne miesto je pravidelne spravovaný a navštevovaný. Doplniť sa žiada účelové parkovisko s dostatočnou kapacitou.
1.1.10 Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice v Dive	Požiarňa zbrojnica a jej rekonštrukcia je dávno v zámeroch vedenia obce, avšak doposiaľ nedošlo k jeho realizácii. Budova si žiada celkovú rekonštrukciu.
1.1.11 Rekonštrukcia autobusových zastávok	Obyvatelia obce využívajú na cestovanie aj autobusovú dopravu. V čase čakania na spoj sú vystavený aktuálnemu rôznemu počasiu. Pre ochranu a možnosť úkrytu sa plánuje obnoviť a rekonštruovať autobusové zastávky.
1.1.12 Rekonštrukcia mostov na potok vo vlastníctve obce	Most je súčasťou prechodu medzi miestnymi komunikáciami, chodníkmi a verejným priestorom. Časom naň vplýva tak užívanie ako aj meniace sa počasie.

Popis špecifických cieľov (projektov) pre prioritnú oblasť sociálnu

2.1 Kultúra a šport

2.1.1 Podpora a vytváranie voľnočasových aktivít	V obci prevláda súdržnosť obyvateľov, a to aj vďaka pravidelným akciám v oblasti kultúry a športu. Tieto návyky chce vedeniu uchovať a naďalej podporovať zdravý a umením naplnený život miestnych i návštevníkov.
2.1.2 Vybudovanie cyklotrasy	Cyklodoprava je atraktívna pohybová činnosť, ktorá v rámci iných trás z okolia potrebuje napojenosť aj cez menšie obce, ako je obec Šarkan. Cyklotrasa má vyhovieť nielen potrebám, ale aj normatívam a kvalite.
2.1.3 Rekonštrukcia verejného javiska	V prípade priaznivého počasia sú kultúrne a iné aktivity usporiadané na vonkajšom javisku. Toto javisko je vystavené počasiu a využívaniu, preto jeho opotrebením vznikajú nedostatky, ktoré majú byť opravené, odstránené a obnovené rekonštrukciou.
2.1.4 Rekonštrukcia, modernizácia detského ihriska v Šarkane	Obec obývajú aj mladé rodiny s deťmi. Pre ich zážitky v prírode a spoločné stretnutia slúži detské ihrisko. Aby bolo bezpečné a prijateľné z rôznych hľadísk, je v pláne jeho rekonštrukcia a modernizácia.

2.2 Partnerská spolupráca

2.2.1 Udržanie, podpora a rozvíjanie existujúcich vzťahov v rámci členstiev a partnerstiev	Obec Šarkan je desaťročia členom viacerých združení. Pre udržanie členstva i v budúcnosti chce naďalej vyhovieť podmienkam účasti a spolupráce, ktoré si žiada aj finančné spolupodieľanie.
2.2.2 Vytváranie spoločných koncepcií, programov a stratégií na	Niektoré aktivity obec samostatne nevie dosahovať, preto členstvo v partnerstvách je alternatívou.

mikroregionálnej a regionálnej úrovni a ich realizácia	Spoločné zámery sú rôznorodé, hovoria o nich interné dokumenty a vzájomné dohody členov. Tieto si žiadajú nie len myšlienkový podiel, ale aj finančné zdroje.
--	---

Popis špecifických cieľov (projektov) pre prioritnú oblasť enviromentálnu

3.1 Odpadové hospodárstvo	
3.1.1 Budovanie zberného dvora	Odpadové hospodárstvo v obci postupne ozdravuje. Okrem separácie a osvetý je potreba vybudovať i zberný dvor.
3.1.2 Účasť na zhodnocovaní biologického odpadu v rámci spolupráce s inými obcami	BRO je v obci triedený. Jeho zber zúžitkovanie/zhodnocovanie je však pre malú obec Šarkan nerentabilné. Najvhodnejšie sa javí spolupráca s ďalšími obcami a nachádzanie spoločného miesta pre zhodnotenie BRO.
3.1.3 Osveta obyvateľstva	I keď obec pravidelne rieši informovanie obyvateľov o procese a termínoch zberu a triedenia odpadov, túto činnosť je vhodné vykonávať pravidelne i naďalej pre zachovanie čistoty prostredia a uvedomenie si potrieb ľudí ochrany ŽP.
3.2 Ochrana životného prostredia a zvel'ad'ovanie zelene	
3.2.1 Výsadba zelene	Zelených priestorov je v obci dostatok. Keďže aj zeleň je živá príroda, je vhodné zabezpečiť pravidelnú údržbu, polievanie, doosievanie a vysádzanie príslušného rastlinstva.
3.2.2 Vybudovanie jarkov na odvádzanie dažďovej vody	Ojedinele sa stávajú situácie, kedy rýchle prívalové dažde zatopia niektoré verejné miesta a vytvárajú sa bariéry. Je zámerom vybudovať odvádzacie kanály dažďovej vody pre jej plynulý odtok.

C. IMPLEMENTAČNÝ PLÁN A PLÁN MONITOROVANIA

Implementačný plán je rozpracovaný spôsob, postupy a procesy vykazovania plnenia činností pre jednotlivé oblasti definovaním cieľov a krokov, pričom tieto zabezpečujú rýchlejšie, flexibilnejšie a transparentne ich dosahovanie. Pomocou indikátorov je možné vyhodnotiť východiskovú a cieľovú hodnotu projektov.

Spolu s *monitorovacím plánom* sa stanovuje časový harmonogram, mechanizmus monitorovania realizovaných aktivít, možnosti financovania a vyhodnotenie efektívneho využitia zdrojov.

Uvedené plány sa zosumarizovali v tzv. **akčný plán**, ktorý obsahuje špecifické ciele, predpokladaný termín realizácie, zdroje financovania a ukazovatele výstupu.

Za. implementáciu, realizáciu i monitorovanie projektov, resp. dosahovanie cieľov je zodpovedné vedenie a zástupcovia obce, t.j. starostka a poslanci OZ.

Orgány samosprávy, resp. osoby zastupujúce funkcie na úrovni samosprávy – obecného úradu, spoločne a pravidelne, a to aspoň raz ročne, pristúpia k monitorovaniu PHRSR Šarkan, aby zistili nakoľko sa darí naplňovať stanovené zámery. V prípade potreby rozhodnú o prijatí opatrení na úpravu, zmenu a doplnenie PHRSR Šarkan, v znení jeho najopodstatnenejších častí, predurčujúcich rozvoj obce a dodržanie už naplánovaných činností na realizáciu vytýčených cieľov.

Projekty a ciele si vyžadujú nielen ich určenie zo strany vedenia obce, ale aj **monitorovanie** a **realizáciu**, či už ide o odbornú prípravu materiálnych podkladov, alebo finančné zabezpečenie ich uskutočnenia. Predpokladá sa v niektorých prípadoch využiť externé zdroje, ktorými budú **externý odborníci** v oblasti projektového manažmentu, spracovania žiadostí, implementácii a administratívnom zdokladovaní, monitoringu, žiadosti o NFP, žiadosti o platbu, technickej, projektovej či inej podpornej dokumentácie k projektom investičného charakteru, vecného a finančného hodnotenia a i.

Vzhľadom na termín spracovania a následného schválenia PHRSR Šarkan, ktorým je mesiac november/december 2023, sa predbežne určuje čas na opakované **hodnotenie a monitoring** PHRSR Šarkan na **december 2024**. Nevylučuje sa zmena tohto času, ak si to vyžiada neočakávaný zvrät v napredovaní a dodržaní už existujúcich spomínaných cieľov obce, alebo pri ich doplnení a zmene.

Zodpovednosť za jednotlivé priority a ciele berie na seba vedenie samosprávy v zložení starostky obce a poslancov obecného zastupiteľstva. **Implementácia** a **monitorovanie** plánovaných zámerov je tiež na vedení obce. Pri samotnej realizácii projektov sa nevylučuje, skôr sa žiada aj zainteresovanie externých odborníkov podľa potreby a podľa tematiky a zamerania projektu.

Obce majú ďalej povinnosť zaslať *Správy o plnení PHRSR* **každoročne do 31. mája** príslušnému **VÚC** v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Plná zodpovednosť za vyššie uvedené realizačné a inštitucionálne zabezpečenie má na starosti starostka obce Šarkan.

D. PLÁN VYUŽITIA ZDROJOV A FINANČNÝ PLÁN

Obec vo všeobecnosti je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

D.1 Majetok a rozpočet obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva slúžiace na plnenie jej úloh a používané najmä na verejné účely, na výkon samosprávy obce a prípadne na podnikateľskú činnosť.

V štruktúre majetku nachádzame drobný hmotný majetok, pozemky, stavby, dlhodobý finančný majetok a iné. Najväčší podiel na majetku majú stavby, ktoré predstavujú vyše 39 % z celkového majetku vo vlastníctve obce Šarkan. Pre zaujímavosť uvádzame, že v roku 2014 táto položka predstavovala vyše 54 % z celkového majetku obce. Je pravda, že hodnota celkového majetku sa od roku 2014 znížila do roku 2022 takmer o 42 %. Ak porovnáваме položky v týchto dvoch rokoch, nemenné hodnoty zostali za drobný dlhodobý nehmotný majetok, pozemky, dlhodobý finančný majetok a obstaraný DHM.

Štruktúra majetku obce k 31.12.2022 v EUR

tabuľka č. 13

Dlhodobý majetok podľa položiek súvahy	Stav k 31.12.2022 v EUR	Podiel na celkovom majetku v %
<i>Drobný dlhodobý nehm. majetok</i>	1 958,00	0,62
<i>Stavby</i>	125 559,95	39,49
<i>Drobný DHM</i>	47 029,36	14,79
<i>Pozemky</i>	2 721,90	0,86
<i>Dlhodobý finančný majetok</i>	68 777,80	21,63
<i>Obstaranie DHM</i>	3 017,22	0,95
<i>Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí</i>	14 687,00	4,62
<i>Pohľadávky</i>	13 479,69	4,24
<i>Finančné účty</i>	40 701,07	12,80
Spolu	317 931,99	100,00

Zdroj: OcÚ Šarkan

Každá samospráva si tvorí na každý kalendárny rok vlastný rozpočet, ktorý tvorí základ jej finančného hospodárenia. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia ustanovuje osobitný zákon. Obecné zastupiteľstvo schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, kontrolovať jeho čerpanie a schvaľovať záverečný účet obce a pod. vyplývajú z zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení.

Rozpočet obce EUR

tabuľka č. 14

Rok	Príjmy	Výdavky	Rozdiel
2016	109 665,33	115 637,58	-5 972,25
2017	115 110,21	106 327,37	8 782,84
2018	230 050,88	230 050,88	0
2019	131 757,27	121 434,73	10 322,54
2020	129 229,46	131 242,11	- 2 012,65
2021	145 695,34	134 868,58	10 826,76
2022	144 921,43	144 894,30	27,13
2023	150 435,00	150 435,00	0
2024 (plán)	150 435,00	150 435,00	0
2025 (plán)	150 435,00	150 435,00	0

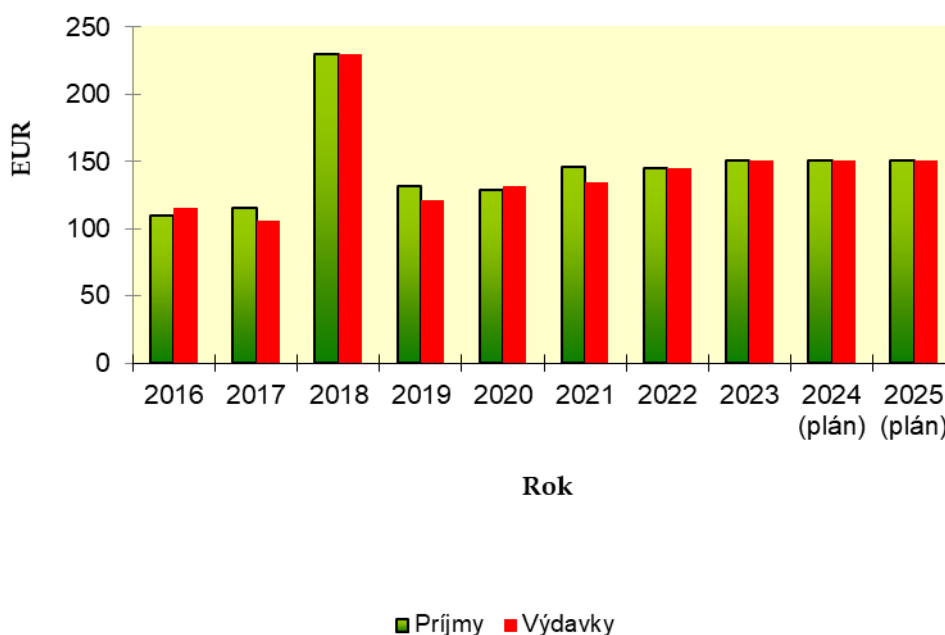
Zdroj: OcÚ Šarkan

Za jednotlivé roky, ktoré sa sledujú v tabuľke č. 17, obec Šarkan hospodárila s roznyimi hospodárskymi výsledkami. Vykazovala deficit, rezervy a aj vyrovnaný rozpočet. V ďalších rokoch sa plánuje s miernym navýšením rozpočtových príjmov a výdavkov, avšak pri rýchlo sa meniacich ekonomických a hospodárskych situáciách tak v rámci štátu, ako aj mimo neho s vplyvom na celý svet, sa predpokladá zmena v týchto hodnotách.

V príjmovej a výdavkovej časti sa nezapočítali príjmy a výdavky súvisiace s projektmi, ktoré plánuje obec pokryť z nenávratných finančných zdrojov či dotácií.

Graf č. 4

Príjmy a výdavky

D.2 Finančný plán

Zmyslom finančného plánovania je získanie kontroly nad financiami a riadením finančných rizík. Pomáha predvídať pravdepodobné budúce finančné situácie. Zhotovením finančného plánu vytvárame východiskový stav pre ďalšie aktivity pri realizácii projektu. Predstavuje finančné vyjadrenie projektu, obvykle extrapolované do 5 alebo 10-ročného horizontu a vyčíslujeme ním súčasnú a budúcu potrebu finančných prostriedkov.

Plánovaný rozpočet na jednotlivé prioritné oblasti v EUR

tabuľka č. 15

Prioritná oblasť	Programové obdobie 2023-2028 Spolu v EUR
Hospodárska	1 905 000,-
Sociálna	93 800,-
Enviromentálna	119 500,-

Vychádzajúc z akčného plánu na roky 2023-2028 sme zosumarizovali predpokladané finančné balíky na jednotlivé prioritné oblasti. Vzhľadom na to, že v súčasnom čase neexistujú ešte konkrétne projektové dokumentácie na niektoré projekty investičného charakteru, tieto boli predbežne vyčíslené odhadom. Súčasťou plánovaného rozpočtu sú aj tie potencionálne náklady, ktoré v prípade vzniku možného nového zdroja, tieto budú slúžiť na realizáciu a rozvoj tých aktivít, ktoré si aj tak žiadajú priebežne vynaložiť výdavky (voľno-časové aktivity, ochrana a zveľaďovanie zelene, riešenie odpadového hospodárstva a pod.)

Oproti predchádzajúcemu programovaciemu obdobiu 2015-2020 obec plánuje v hospodárskej a sociálnej oblasti s vyššími výdavkami pre obdobie rokov 2023-2028 a mierne znížilo plánované financie na enviromentálnu oblasť. Treba si však uvedomiť, že projekty hlavne investičného charakteru, ale i ostatné, si v súčasnom období žiadajú vyššie náklady, keďže ceny vstupov sa priebežne zvyšovali.

Treba zdôrazniť, že v tabuľke č. 15 ide o rozpočet, v ktorom figurujú financie obce ako takej, ale aj finančné prostriedky, ktoré možno získať z iných externých zdrojov (EÚ, dotácie, štát, VÚC a i.).

Po sumarizácii finančnej zaťažnosti troch oblastí, v nasledovných riadkoch rozoberáme tieto na jednotlivé plánované projekty. Sledujeme tým nielen celkové náklady na konkrétny projekt, ale plánujeme aj ich možné financovanie z rôznych zdrojov.

Tak ako tomu bolo i v predchádzajúcich obdobiach, aj teraz vzniká verejnej správe príležitosť na realizáciu svojich cieľov na základe už nie len vlastných zdrojov, energií a možností, ale aj existujúcimi externými zdrojmi. Medzi tieto externé, inak povedané cudzie zdroje patria nenávratné finančné prostriedky z fondov Európskej Únie, spolufinancovanie projektov EÚ štátom, štátne dotácie, spolufinancovanie obcami samotnými, dotácie od krajov, podpora súkromných subjektov – podnikateľov, podpora od nadácií a pod., i medzinárodná podpora - dotácie od prihraničných krajín.

Obec Šarkan na nasledovné roky má vytýčených niekoľko zámerov, projektov. Keďže obec je svojim spôsobom malá, či už z pohľadu územného rozloženia, či z pohľadu počtu obyvateľov, v každom prípade musí siahať na pomoc z okolia. Robí tak spoluprácou s ostatnými obcami a mestami, ale aj samostatne v rámci príležitostí, ktoré obciam ako takým prináleží pri získaní finančnej pomoci z rôznych systémov.

Tabuľka č. 16 nám poskytuje podrobnejší prehľad predbežne plánovaného viaczdrojového financovania zámerov obce Šarkan.

Model viaczdrojového financovania – intervenčná matica

tabuľka č. 16

Viaczdrojové financovanie							
Projekt	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
1.1.1	200 000,-	162 000,-	18 000,-	10 000,-	10 000,-	200 000,-	
1.1.2	15 000,-		14 250,-		750,-	15 000,-	
1.1.3	30 000,-	21 000,-	2 500,-	5 000,-	1 500,-	30 000,-	
1.1.4	800 000,-	662 000,-	78 000,-	20 000,-	40 000,-	800 000,-	
1.1.5	100 000,-	85 000,-	10 000,-		5 000,-	100 000,-	
1.1.6	500 000,-	411 500,-	48 500,-	15 000,-	25 000,-	500 000,-	
1.1.7	25 000,-		18 750,-	5 000,-	1 250,-	25 000,-	
1.1.8	100 000,-	76 000,-	9 000,-	10 000,-	5 000,-	100 000,-	
1.1.9	35 000,-		31 500,-		3 500,-	35 000,-	
1.1.10	50 000,-	36 200,-	4 300,-	7 000,-	2 500,-	50 000,-	
1.1.11	20 000,-		15 500,-		1 000,-	16 500,-	3 500,-
1.1.12	30 000,-	25 500,-	3 000,-		1 500,-	30 000,-	
2.1.1	18 000,-	10 800,-	1 300,-	5 000,-	900,-	18 000,-	
2.1.2	30 000,-	19 200,-	2 300,-	7 000,-	1 500,-	30 000,-	
2.1.3	15 000,-		14 250,-		750,-	15 000,-	
2.1.4	16 000,-	15 600,-	1 600,-		800,-	16 000,-	
2.2.1	4 800,-				4 800,-	4 800,-	
2.2.2	10 000,-	5 350,-	650,-		500,-	6 500,-	3 500,-
3.1.1	80 000,-	68 000,-	8 000,-		4 000,-	80 000,-	
3.1.2	15 000,-		14 250,-		750,-	15 000,-	
3.1.3	500,-		475,-		25,-	500,-	
3.2.1	4 000,-		3 800,-		200,-	4 000,-	
3.2.2	20 000,-	17 000,-	2 000,-		1 000,-	20 000,-	

V prípade projektov, na ktoré sa plánuje žiadať dotácie v rámci Slovenskej republiky, sa počítal podiel obce vo výške 5 %. V prípade projektov, na ktoré sa plánuje financovanie získať aj z prostriedkov EÚ je podiel obce počítaný rovnakým podielom, keďže zatiaľ nebol uplatnený podiel 8 % vo výzvach. Pomer a podiel spolufinancovania bude prispôbený v aktuálnom čase reálnym podmienkam uvádzaných v aktuálnych výzvach.

Niektoré s vyššie uvedených projektov má obec aj v tzv. „**Zozname projektov zásobníka projektov NSK**“ (ďalej „Zoznam“), ktorý tvorí prílohu **PHRSR NSK do roku 2030**.

Ide o nasledovné projekty:

- projekt 1.1.1 je v Zozname pod č. 2036,
- projekt 1.1.4 je v Zozname pod č. 2260, (plánuje sa realizovať v partnerstve)
- projekt 1.1.6 je v Zozname pod č. 2270, (plánuje sa realizovať v partnerstve)
- projekt 1.1.8 je v Zozname pod č. 1967 a 1978,
- projekt 1.1.10 je v Zozname pod č. 2088,
- projekt 2.1.2 je v Zozname pod č. 1898.

E. RIZIKÁ IMPLEMENTÁCIE A ICH PREVENCIA

Pri implementácii zámerov obce sa v súčasnosti javí za prípadné **riziko** neistota vyplývajúca z politického diania (nestabilita, voľby, časté zmeny postojov kvôli častej zmene zástupcov štátnych orgánov a i.) v rámci SR, ktoré silno určuje život samospráv. V širších rozmeroch majú vplyv i udalosti na úrovni sveta na ekonomický trh, politiku štátov a tým pádom aj na život obyvateľstva vo všeobecnosti.

Ďalšie riziká:

- nedostatok vlastných zdrojov (finančných i ľudských),
- časová náročnosť prípravy administratívnych úkonov pre získanie podpory z externých zdrojov. Myslí sa tu na vybavenie povolení a vyjadrení od príslušných orgánov hlavne pri väčších investičných projektoch proces prípadného verejného obstarania, príprava podpornej projektovej dokumentácie a i.
- potreba externých odborníkov v oblasti projektového manažmentu, projektovej dokumentácie a i. – vysoká zaťaženosť, finančná náročnosť,
- príliš časté zmeny, ktoré určujú chod verejnej správy a potreba prispôbovania sa (legislatíva, zmeny kompetencií a zvyšujúce sa povinnosti a i.),
- v prípade členstiev v združeniach je náročné zjednotiť záujem do konkrétnej aktivity/aktivít a následná realizácia (potreba spoločného strategického dokumentu, žiada sa častá komunikácia a spoločné stretnutia, riešenie spolufinancovania je podielové a i.).

Spomenuté riziká sa týkajú samosprávy ako takej, tým pádom aj všetkých jej zámerov a cieľov. Niektoré z nich vie vedenie obce riešiť v rámci priamej komunikácie so zainteresovanými subjektmi (záujem obyvateľstva, miestnych organizácií a okolité obce), niektoré však nevie ani ovplyvniť, resp. by si to žiadalo jednotný spoločný postoj viacerých samospráv (rozhodnutia a zmeny prichádzajúce z najvyšších úrovní -vláda, štát- pri určovaní kompetencií, zákonov a povinností subjektov verejnej správy).

Opatrenia, ktoré by napomohli riešiť riziká, sú skôr prirodzenou alternatívou a prirodzene vznikajúcim spôsobom. Myslí sa tu na pravidelné sledovanie zmien a diania týkajúcich sa plynulého chodu samosprávy, týkajúcich sa možností, ktoré samosprávam sú predurčené, t.j. mať konkrétne informačné zdroje a kanály, aby zodpovední vedeli promptne reagovať a využiť existujúce príležitosti. Nabráť skúsenosti pravidelnou účasťou na stretnutiach s ostatnými subjektmi verejnej správy, či už z blízkeho okolia, ale i na úrovni mikroregiónu, združenia miest a obcí, kraja a pod. Alternatívou sa javí aj spolupráca s odborníkmi, ktorý poskytujú služby na úrovni informovania, poradenstva a konzultácií, hlavne ak sa hovorí o samosprávach s nižším počtom administratívnej sily na úrovni obecného úradu. V oblasti financií je jednoznačné narábať z vlastným rozpočtom racionálne, navrhovať a plánovať rozpočtové položky s efektívnym dopadom a čo najpriateľnejším výsledkom.

Práve z titulu veľkosti obce a nízkej početnosti zamestnancov vrátane vedenia **zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrení**, resp. realizácia vytýčených cieľov pozostáva na štatutárnom orgáne. Podpornú pomoc môžu podľa potreby vyvinúť poslanci obecného zastupiteľstva a v ojedinelých prípadoch zamestnanci obecného úradu. Obec Šarkan je dlhodobo členom v združeniach, kde s určitou pravidelnosťou prebiehajú stretnutia a vymieňajú skúsenosti, informácie a postoje jedincov k aktuálnym potrebám a témam verejného života. Uvedené je veľkou výhodou obce a preto sa odporúča zotrvať v spolupráci v rámci členstiev s ostatnými subjektmi.

F. RIADENIE IMPLEMENTÁCIE

Funkcie manažovania strategického plánovania spadajú v rámci obce Šarkan do rúk starostky obce. Tieto funkcie zahŕňajú prípravu, realizáciu, kontrolu, monitorovanie a hlavne komplexné riadenie činností samosprávy. Jeho činnosť podporujú a na spolupráci sa podieľajú poslanci obecného zastupiteľstva. Účasť na aktivitách majú aj administratívny zamestnanec obecného úradu. Starostka obce je vo funkcii už piate volebné obdobie. Má dostatočný prehľad a skúsenosti s fungovaním samosprávy, o možnostiach ponúkaných pre využitie vonkajších zdrojov na rozvoj miestnej správy a pozná subjekty, s ktorými riešia dlhé roky podobné problémy.

Vedenie obce sa spolieha aj na miestne obyvateľstvo, resp. zástupcov a členov miestnych organizácií. Ide hlavne o realizáciu takých aktivít, ktoré podliehajú spomínaným organizáciám, ako aj aktivity bezprostredne týkajúce sa obyvateľov. Okrem kultúrnych a športových činností ide o spoločné úsilie o zveľaďovanie zelene, o každodennú ochranu životného prostredia napr. dodržiavaním zavedených postupov a spôsobov separácie a nakladania s odpadmi. Ďalej je dôležité brať ohľad na vzájomný rešpekt z pohľadu vekových rozdielov, poskytnutie základných služieb zo strany obce smerom k obyvateľstvu.

Kontrolu a monitorovanie dosahovania vytýčených cieľov sa plánuje vykonať minimálne raz ročne v čase podľa uvádzaných v kapitole *C. Implementačný plán a plán monitorovania*. Vedenie obce si však vyhradzuje právo aj na častejšiu kontrolu, v závislosti od udalostí, ktoré ho budú viesť k potrebe flexibilného reagovania na podnety a možnosti v danom čase. Ak vzniknú dôvody na zapracovanie zmeny, aktualizáciu, alebo nové skutočnosti do svojich stratégií, vykoná sa tak podľa rozhodnutia vedenia, či na reálne žiadaný impulz iného subjektu, subjektov, okolia.

G. ODPORÚČANIA A POŽIADAVKY

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR nadobúdajú formu nepriamych prostriedkov, keďže analyzované potreby a predpoklady pre rozvoj obce, ktoré prekračujú kompetenciu územnej samosprávy, resp. ktoré sa viažu na kompetencie štátnej správy v oblasti regionálneho rozvoja alebo spolupracujúcich subjektov, nie sú priamo partnermi pri tvorbe PHRSR (napr. susedné samosprávy, subjekty podnikateľského a tretieho sektora a i.).

Verejná správa na Slovensku je organizovaná na troch úrovniach: štát – kraj – obec. Verejná správa je činnosť vykonávaná orgánmi štátnej správy, samosprávy a verejnoprávnymi inštitúciami pri zabezpečovaní verejných úloh. Obec Šarkan so svojim PHRSR sa nachádza na **najnižšom stupni** verejnej správy, tým pádom jej **nevyplývajú** z neho **žiadne odporúčania na nižšie úrovne** strategického riadenia.

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre **nadradené úrovne** riadenia rozvoja sú: priamou účelovou dotačnou politikou štátu podporiť dobudovanie a prípadnú rekonštrukciu a renováciu základnej technickej infraštruktúry, ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov a znížiť administratívnu a časovú náročnosť pre získanie financií z dotačných prostriedkov a výkon činností samospráv.

Odporúčania a požiadavky na **partnerské a spolupracujúce subjekty**:

- **Obecný úrad Šarkan** ako výkonný a administratívny orgán: - požaduje sa vytvoriť technické a administratívne zázemie pre implementáciu a monitoring PHRSR.
- **Miestny obyvatelia a záujemcovia z radu verejnosti** - očakáva sa podávanie pripomienok a návrhov k realizácii nástrojov PHRSR počas jeho implementácie a prípadná spolupráca.
- **ZMOS** - dobrovoľné, záujmové, na politických stranách a hnutiach nezávislé združenie miest a obcí - očakáva sa poskytovanie poradenstva, odborného vzdelávania pri realizácii a implementácii nástrojov a sprostredkovanie informácií medzi vyššími úrovňami a najnižšími úrovňami verejnej správy okrem iného i v prípade situácií žiaducich akútne riešenie.
- **Združenie obcí - Južný región; Dvory a okolie – združenie obcí; MAS Dvory a okolie** – očakáva sa nachádzanie spoločných záujmových oblastí, ako aj prostriedkov na ich realizáciu, tým pádom plynulá spolupráca, pravidelná komunikácia s vedomím dodržania podmienok spolupráce zakotvených v dokumentoch spomínaných právnych subjektov.
- **Orgány štátnej správy a regionálnej samosprávy** – očakáva sa spolupráca a konzultácie pri realizácii a implementácii nástrojov, ako aj poskytovanie informácií o aktuálnych možnostiach, nachádzanie konsenzov pri situáciách žiaduce rýchle riešenia a prípadná polysúčinnosť pri realizácii.

ZÁVER

Obec Šarkan sa nachádza v Podunajskej nížine v juhovýchodnej časti pohronskej pahorkatiny na západnom výbežku Belianskych kopcov, t.j. v regióne Dolného Pohronia a Poiplia. Administratívne spadá pod Nitriansky kraj, okres Nové Zámky. Od okresného mesta je vzdialená na 37 km juhovýchodne. Rozprestiera sa na rozlohe 13,63 km² s počtom obyvateľstva 388 (31.12.2022), čím patrí medzi menšie obce. K obci prináleží aj časť Diva.

Na jej území sú zabezpečované len čiastočne základné občianske služby a vybavenie. Zdravotnícke a školské zariadenia obyvatelia navštevujú v najbližšej obci Gbelce, alebo v ostatných okolitých obciach a mestách. Veľkosť obce čo do rozlohy a počtu obyvateľov však neznamena, že sa tu nerozvíjajú žiadne ďalšie oblasti občianskeho a technického charakteru.

Obec je známa unikátnym kamenným múrom, ktorý najst' okolo kaštieľa-kúrie z 19. storočia, a ktorý je jediný svojho druhu v Európe. V roku 2011 bol kaštieľ odkúpený podnikateľským subjektom, ktorý vykonal veľkú rekonštrukciu. V súčasnosti slúži ako hotel pod menom **Château Šarkan**.

K tomu, aby obec vedela napredovať, aby uspokojila potreby miestneho obyvateľstva a zabezpečila rozvoj v menej rozvinutých oblastiach spadajúcich pod jej kompetencie, využíva možnosti začlenenia sa do partnerstiev na mikroregionálnej, regionálnej i medzinárodnej úrovni. Obec Šarkan vyvíja členstvo napr. v Dvory a okolie – združenie obcí, v Miestnej akčnej skupine – Dvory a okolie, v Združení miest a obcí Slovenska a je súčasťou aj Euroregiónu Ister-Granum.

Program rozvoja obce predpokladá zistenie východiskových situácií daného subjektu a stanovenie takých cieľov a strategických zámerov, ktoré prispievajú k rozvoju daného územia.

V obci Šarkan je hlavným cieľom uspokojiť základné požiadavky miestneho obyvateľstva, zachovať vidiecky charakter, eliminovať nežiadúce negatívne vplyvy rôznych faktorov a vyriešiť najzávažnejšie problémové oblasti podľa najvýhodnejšieho reálneho a racionálneho uváženia.